

# ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

## **Διερεύνηση control-limit πολιτικών σε προβλήματα αντικατάστασης συστήματος με δύο καταστάσεις δύο μηνύματα και δύο αποφάσεις**

### ***Περίληψη***

Σε αυτό το κεφάλαιο μελετάμε μία ειδική περίπτωση του προβλήματος συντήρησης/αντικατάστασης των Ohnishi-Ibaraki που περιγράψαμε στο κεφάλαιο 6, με δύο καταστάσεις και δύο μηνύματα. Ειδικότερα μελετάμε την κλάση των control-limit πολιτικών, στην οποία ανήκει και η άριστη πολιτική με το κριτήριο βελτιστοποίησης για άπειρο χρονικό ορίζοντα και αναζητούμε συνθήκες κάτω από τις οποίες μία control-limit πολιτική επάγει Μαρκοβιανή διαμέριση στον χώρο των δ.π.

Στην ενότητα 7.1 δίνουμε τις ιδιότητες των συναρτήσεων μεταφοράς που αντιστοιχούν στα δύο μηνύματα και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες μία control-limit πολιτική είναι πεπερασμένα μεταβατική. Επίσης παρουσιάζουμε διαγράμματα για τις διάφορες περιπτώσεις.

Στην ενότητα 7.2 μελετάμε συνθήκες κάτω από τις οποίες μία control-limit πολιτική ικανοποιεί τη συνθήκη (A) της ενότητας 5.3 καθώς και τις ειδικότερες συνθήκες κάτω από τις οποίες αυτή είναι περιοδική και δίνουμε αρκετά παραδείγματα περιοδικών πολιτικών.

### **7.1. Πεπερασμένα μεταβατικές control - limit πολιτικές**

Θεωρούμε το πρόβλημα αντικατάστασης που περιγράψαμε στην ενότητα 6.1 με δύο καταστάσεις ( $(N=2), S=\{1,2\}$ ) και δύο μηνύματα ( $(M=2), \Theta=\{1,2\}$ ) με βάση τις υποθέσεις  $Y_1$ - $Y_5$ , που αντανakλούν τον Μαρκοβιανό χαρακτήρα της χειροτέρευσης (βλέπε παραγράφο (6.1)).

Με 1 και 2 κωδικοποιούμε την καλή (λειτουργική) και την κακή (μη λειτουργική) κατάσταση αντίστοιχα. Μήνυμα μπορεί να είναι ένα αποτέλεσμα της λειτουργίας του συστήματος, που αντανακλά την άγνωστη σε μας κατάσταση του (π.χ ποσοστό ελαττωματικών αντικειμένων, αριθμός παραγόμενων τεμαχίων ανά ώρα, κ.λ.π). Έτσι, ως μήνυμα 1 και 2 μπορούμε να κωδικοποιήσουμε χαμηλά ή υψηλά ποσοστά ελαττωματικών μονάδων που αντανακλούν τις καταστάσεις 1 και 2 αντίστοιχα. Για να αποφύγουμε τετριμμένες περιπτώσεις, που δεν παρουσιάζουν ενδιαφέρον, περιοριζόμαστε στην τυπική περίπτωση όπου ο πίνακας μετάβασης καταστάσεων

$$P = \begin{pmatrix} p_{11} & p_{12} \\ p_{21} & p_{22} \end{pmatrix}$$

και ο πίνακας μηνυμάτων

$$R = \begin{pmatrix} r_{11} & r_{12} \\ r_{21} & r_{22} \end{pmatrix}$$

- i) είναι γνήσια  $TP_2$ , δηλαδή  $|P|, |R| > 0$ .
- ii) έχουν μη μηδενικά στοιχεία, δηλαδή:  $p_{ij} \neq 0, i, j=1,2,$   
 $r_{i\theta} \neq 0, i, \theta=1,2.$

Σε κάθε χρονική περίοδο επιλέγεται μια απόφαση από το σύνολο  $A=\{0,1\}$ , όπου οι κωδικοποιήσεις 0,1 είναι:

- 0:**συνέχιση της λειτουργίας /συντήρηση του συστήματος
- 1:**αντικατάσταση του συστήματος

Αν  $i$  είναι η κατάσταση του συστήματος και  $a$  η απόφαση, τα άμεσα κόστη  $c(i,a)$ ,  $i=1,2, a=0,1$  είναι:  $C(1,0) = c_1, C(2,0) = c_2, C(1,1)= R_1, C(2,1)=R_2$ , για τα οποία υποθέτουμε ότι:  $c_1 \leq c_2, R_1 \leq R_2$  και  $c_1 - R_1 \leq c_2 - R_2$ .

Είναι βολικό να εργαζόμαστε με την δεύτερη συνιστώσα του  $\delta.p$ :  $\pi = (1-p,p)$ , όπου  $p$ , δηλώνει την *a priori* πιθανότητα το σύστημα να βρίσκεται στην κατάσταση 2. Παρόμοια, εργαζόμαστε με την δεύτερη συνιστώσα του *a-posteriori*  $\delta.p$ :

$$T(\pi, \theta) = (T_1(\pi, \theta), T_2(\pi, \theta)) \text{ την οποία συμβολίζουμε με } T(p, \theta). \text{ Δηλαδή,}$$

$$T(p, \theta) = \begin{pmatrix} 1 - p + p\theta \\ p\theta \end{pmatrix}$$

εκφράζει την *a-posteriori* πιθανότητα το σύστημα στον επόμενο χρόνο  $(t+1)$  να βρεθεί στην κατάσταση 2, δοσμένου ότι στον ίδιο χρόνο  $(t+1)$  πήραμε το μήνυμα  $\theta$  και ότι στον παρόντα χρόνο  $t$  επιλέξαμε την απόφαση  $a=0$  (συνέχιση της λειτουργίας του συστήματος) και η πιθανότητα για την κατάσταση 2 είναι  $p$ .

Επίσης,  $\{\theta/p\}$  είναι η πιθανότητα, ότι στον επόμενο χρόνο (t+1) το μήνυμα θα είναι  $\theta$ , δοσμένου ότι στον παρόντα χρόνο t η πιθανότητα για την κατάσταση 2 του συστήματος είναι p και λαμβάνεται η απόφαση  $\alpha=0$  (συνέχιση της λειτουργίας). Θα περιοριστούμε στη μελέτη control-limit πολιτικών  $d^*$ , με συνάρτηση ελέγχου:

$$\delta(\pi) = \begin{cases} 0 & (\text{συνέχιση λειτουργίας}) \text{ \textit{άν}} \quad 0 \leq p \leq p_0. \\ 1 & (\text{αντικατάσταση}) \text{ \textit{άν}} \quad p_0 < p \leq 1. \end{cases}$$

Είναι φανερό, ότι μια control-limit πολιτική  $d^*$  εξαρτάται αποκλειστικά από την κρίσιμη ποσότητα  $p_0$ . Η συνάρτηση κόστους  $V(p/\delta)$  που αντιστοιχεί στην  $d^*$  γράφεται:

$$V(p/\delta) = c_1 + (c_2 - c_1) \cdot p + \beta \cdot \{1/p\} \cdot V(T(p,1)/\delta) + \beta \cdot \{2/p\} \cdot V(T(p,2)/\delta), \text{ \textit{αν}} \quad 0 \leq p \leq p_0$$

και  $V(p/\delta) = R_1 + (R_2 - R_1) \cdot p + \beta \cdot V(0/\delta), \text{ \textit{αν}} \quad p_0 < p \leq 1.$

Στην ενότητα αυτή θα εξετάσουμε συνθήκες που εξασφαλίζουν ότι μία control-limit πολιτική είναι πεπερασμένα μεταβατική (f.t). Εφαρμόζοντας τις σχέσεις (1.4.4) και (1.4.5), κατόπιν πράξεων, προκύπτει:

$$T(p, \theta) = \frac{a_q + b_q \cdot p}{g_q + d_q \cdot p}, \quad 0 \leq p \leq 1 \quad \underline{\underline{7.1.1}}$$

$$\{\theta/p\} = \gamma_\theta + \delta_\theta \cdot p, \quad 0 \leq p \leq 1 \quad \underline{\underline{7.1.2}}$$

όπου

$$\alpha_\theta = p_{12} \cdot r_{2\theta},$$

$$\beta_\theta = (p_{22} - p_{12}) \cdot r_{2\theta} = |P| \cdot r_{2\theta}$$

$$\gamma_\theta = p_{11} \cdot r_{1\theta} + p_{12} \cdot r_{2\theta}$$

$$\delta_\theta = p_{21} \cdot r_{1\theta} + p_{22} \cdot r_{2\theta} - p_{11} \cdot r_{1\theta} - p_{12} \cdot r_{2\theta} = (r_{2\theta} - r_{1\theta}) \cdot |P|, \quad \theta=1,2.$$

### 7.1.3

Προφανώς ισχύουν:  $\alpha_\theta > 0, \gamma_\theta > 0, \theta=1,2.$

Για  $\theta=1: \delta_1 = (r_{21} - r_{22}) \cdot |P| = -|P| \cdot |R| < 0$  όπου είναι  $-|R| = (r_{21} - r_{22}).$

Για  $\theta=2: \delta_2 = (r_{22} - r_{12}) \cdot |P| = |P| \cdot |R| > 0.$

Επίσης  $\beta_\theta = (p_{22} - p_{12}) \cdot r_{2\theta} = |P| \cdot r_{2\theta} > 0, \theta=1,2$  επειδή:

$$|P| = \begin{vmatrix} p_{11} & p_{12} \\ p_{21} & p_{22} \end{vmatrix} = p_{22} - p_{12} > 0$$

Αυτό προκύπτει διότι  $p_{11}=1-p_{12}$  και  $p_{21}=1-p_{22}$  ενώ ο πίνακας  $P$  είναι  $TP_2$ , επομένως η παραπάνω ορίζουσα είναι θετική.

### Λήμμα 7.1.1:

- i) Οι συναρτήσεις  $T(p,1), T(p,2), 0 \leq p \leq 1$  είναι γνήσια αύξουσες  
 ii) Η συνάρτηση  $T(p,1), 0 \leq p \leq 1$  είναι γνησίως κυρτή και η συνάρτηση  $T(p,2), 0 \leq p \leq 1$  είναι γνησίως κοίλη.

### Απόδειξη

i) Η παράγωγος της  $T(p,\theta), 0 \leq p \leq 1 (\theta=1,2)$  είναι:

$$T'(p,\theta) = \left( \frac{a_q + b_q \cdot p}{g_q + d_q \cdot p} \right)' = \frac{b_q \cdot g_q - a_q \cdot d_q}{(g_q + d_q \cdot p)^2} \quad 0 \leq p \leq 1, \text{ δεδομένου ότι:}$$

$$b_q \cdot g_q - a_q \cdot d_q = |P| \cdot r_{2q} \cdot (p_{11} \cdot r_{1q} + p_{12} \cdot r_{2q}) - p_{12} \cdot r_{2q} \cdot (r_{2q} - r_{1q}) \cdot |P| = |P| \cdot r_{2q} \cdot r_{1q} > 0.$$

Επομένως η συνάρτηση  $T(p,\theta), 0 \leq p \leq 1$  είναι γνήσια αύξουσα.

ii) Η δεύτερη παράγωγος της  $T(p,\theta), 0 \leq p \leq 1 (\theta=1,2)$  είναι:

$$T''(p,\theta) = -2 (\beta_\theta \cdot \gamma_\theta - \alpha_\theta \cdot \delta_\theta) \cdot \delta_\theta \cdot (\gamma_\theta + \delta_\theta \cdot p)^{-3} \quad 0 \leq p \leq 1$$

Επομένως  $T''(p,1) > 0, 0 \leq p \leq 1$ , επειδή  $\delta_1 < 0$ .

$$T''(p,2) < 0, 0 \leq p \leq 1, \text{ επειδή } \delta_2 > 0.$$

W

**Λήμμα 7.1.2:** Για τις συναρτήσεις  $T(p,1), T(p,2)$  ισχύουν:

i)  $T(p,1) < T(p,2), 0 \leq p \leq 1$

ii)  $T(1,\theta) < 1, \theta=1,2$ .

### Απόδειξη

Αρκεί να αποδείξουμε ότι:

$$(a_2 + b_2 \cdot p) \cdot (g_1 + d_1 \cdot p) - (a_1 + b_1 \cdot p) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p) > 0, 0 \leq p \leq 1.$$

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

$$\{1/p\} + \{2/p\} = (g_1 + d_1 \cdot p) + (g_2 + d_2 \cdot p) = 1,$$

το αριστερό μέλος της αποδεικτέας ανισότητας γράφεται:

$$(a_2 + b_2 \cdot p) \cdot (g_1 + d_1 \cdot p) - (a_1 + b_1 \cdot p) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p)$$

$$= (a_2 + b_2 \cdot p) \cdot (1 - (g_2 + d_2 \cdot p)) - (a_1 + b_1 \cdot p) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p)$$

$$= (a_2 + b_2 \cdot p) - (a_2 - a_1 + (b_2 - b_1) \cdot p) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p)$$

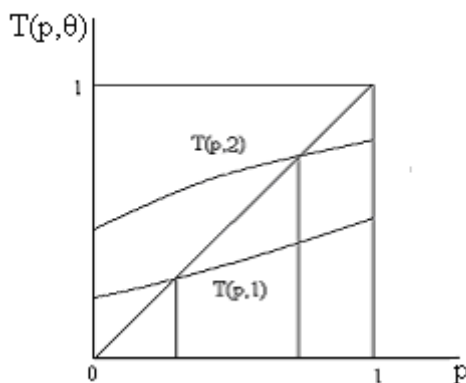
$$\begin{aligned}
& (p_{12} \cdot r_{22} + |P| \cdot r_{22} \cdot p) - (p_{12} \cdot (r_{22} - r_{21}) + |P| \cdot (r_{22} - r_{21}) \cdot p) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p) \\
&= r_{22} \cdot (p_{12} + |P| \cdot p) - (r_{22} - r_{21}) \cdot (p_{12} + |P| \cdot p) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p) \\
&= (p_{12} + |P| \cdot p) \cdot (r_{22} - (r_{22} - r_{21}) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p)) > 0
\end{aligned}$$

Η τελευταία ανισότητα ισχύει επειδή:

$$\text{Αν } r_{22} - r_{21} \geq 0, \text{ τότε } r_{22} - (r_{22} - r_{21}) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p) \geq r_{22} - (r_{22} - r_{21}) = r_{21} > 0$$

$$\text{Αν } r_{22} - r_{21} < 0, \text{ τότε } r_{22} - (r_{22} - r_{21}) \cdot (g_2 + d_2 \cdot p) \geq r_{22} > 0$$

$$\text{ii) } T(1, \theta) = \frac{a_q + b_q}{g_q + d_q} = \frac{p_{22} \cdot r_{2q}}{p_{21} \cdot r_{1q} + p_{22} \cdot r_{2q}} < 1, \quad \theta=1,2. \quad \text{W}$$



**Σχήμα 7.1: Οι συναρτήσεις  $T(p, \theta)$ ,  $\theta=1,2$**

**Παρατήρηση:** Το γεγονός ότι η συνάρτηση  $T(p, \theta)$ ,  $0 \leq p \leq 1$  ( $\theta=1,2$ ) είναι αύξουσα είναι αναμενόμενο επειδή από την πρόταση 6.2.3 έχουμε:

$$\pi, \pi' \in P, p \leq_L p' \text{ ή } T(p, q) \leq_L T(p', q).$$

Όμως για  $\pi=(1-p, p)$ ,  $\pi'=(1-p', p')$  έχουμε:

$$p \leq_L p' \checkmark p \leq p' \text{ και } T(p, q) \leq_L T(p', q) \checkmark T(p, q) \leq T(p', q).$$

Άρα  $p \leq p' \text{ ή } T(p, q) \leq T(p', q)$ . Επίσης από την πρόταση 6.2.2 έχουμε:

$$T(p, 1) \leq_L T(p, 2), \quad \pi = (1-p, p) \in P,$$

που ισοδυναμεί με τη σχέση:

$$T(p, 1) \leq T(p, 2), \quad 0 \leq p \leq 1$$

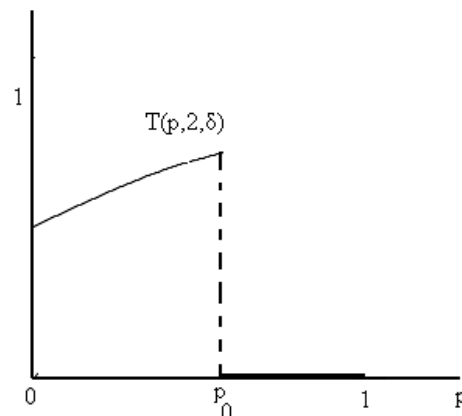
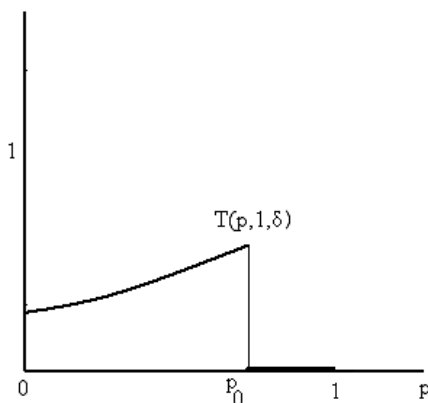
Το γεγονός ότι η παραπάνω σχέση ισχύει με γνήσια ανισότητα (λήμμα 7.1.2) και ότι η συνάρτηση  $T(p, \theta)$ ,  $0 \leq p \leq 1$  ( $\theta=1,2$ ) είναι γνήσια αύξουσα, οφείλεται στο γεγονός ότι υιοθετήσαμε την τυπική περίπτωση στην οποία οι πίνακες  $P, R$  είναι γνησίως  $TP_2$  και έχουν μη μηδενικά στοιχεία. Άλλες χρήσιμες ιδιότητες των

συναρτήσεων  $T(p, \theta), 0 \leq p \leq 1$  ( $\theta=1,2$ ) θα διατυπωθούν στην πρόταση 7.1.1 που ακολουθεί.

Στην συνέχεια της ενότητας αυτής θα αναφερόμαστε σε μια control-limit πολιτική  $d^\#$  με κρίσιμη πιθανότητα  $p_0 \in (0,1)$ . Συνδεδεμένες με την πολιτική  $d^\#$  είναι οι συναρτήσεις μεταφοράς  $T(p, \theta, \delta), 0 \leq p \leq 1$  ( $\theta=1,2$ ), όπου  $T(p, \theta, \delta)$  εκφράζει την *a-posteriori* πιθανότητα το σύστημα στον επόμενο χρόνο ( $t+1$ ) να βρεθεί στην κατάσταση 2, δοσμένου ότι στον ίδιο χρόνο ( $t+1$ ) πήραμε το μήνυμα  $\theta$ , και ότι στον παρόντα χρόνο  $t$  η πιθανότητα για την κατάσταση 2 είναι  $p$  και επιλέξαμε την απόφαση  $\delta(p)$ . Έτσι

$$T(p, \theta, \delta) = \begin{cases} T(p, \theta) & \text{άν } 0 \leq p \leq p_0 \\ 0 & \text{άν } p_0 < p \leq 1 \end{cases}$$

Η συνάρτηση μεταφοράς  $T(p, \theta, \delta)$  είναι ασυνεχής στο σημείο  $p=p_0$ .



**Σχήμα 7.2: Η συνάρτηση  $T(p, \theta, \delta)$  με  $\theta=1$**       **Σχήμα 7.3: Η συνάρτηση  $T(p, \theta, \delta)$  με  $\theta=2$**

Εστω  $D_\delta$  είναι το σύνολο των σημείων στα οποία η συνάρτηση ελέγχου  $\delta$  παρουσιάζει ασυνέχεια.

Προφανώς

$$D_\delta = \{p_0\}$$

Ορίζουμε τα σύνολα:

$$D^0 = D_\delta$$

$$D^n = \{p \in [0,1] : T(p, q, d) \in D^{n-1} \text{ για κάποιο } \theta \in \{1,2\}\},$$

$$n = 1, 2, 3, \dots$$

Το σύνολο  $D^n$  είναι το σύνολο των a-priori πιθανοτήτων για την κατάσταση 2 του συστήματος, που είναι δυνατόν σε  $n$  βήματα να μετασχηματισθούν *a posteriori* στο σημείο ασυνέχειας  $p_0$  της συνάρτησης ελέγχου  $\delta$ . Αν η πολιτική  $d^\#$  είναι πεπερασμένα μεταβατική ή περιοδική, (ή γενικότερα ικανοποιεί την **συνθήκη A** της

ενότητας 5.3), τότε η  $d^{\#}$  επάγει Μαρκοβιανή διαμέριση στον χώρο  $\Pi$  των δ.π.. Σύμφωνα με το λήμμα 5.2.2 η πολιτική  $d^{\#}$  είναι πεπερασμένα μεταβατική αν και μόνον αν είναι υπάρχει  $n^3 > 0$  έτσι ώστε:  $D^n = Z$ .

Ο ακέραιος  $n_\delta = \min\{n: D^n = Z\}$  δηλώνει τον δείκτη της  $d^{\#}$  και προφανώς  $D^n = Z$  " $n^3 > n_d$ ".

**Παρατήρηση:** Αν η κρίσιμη πιθανότητα  $p_0=1$ , τότε εφαρμόζουμε την πολιτική  $d^{\#}$ , ποτέ δεν αντικαθιστούμε το σύστημα (το αφήνουμε να λειτουργεί συνεχώς). Προφανώς η συνάρτηση ελέγχου  $\delta$  είναι συνεχής και επομένως

$$D^0 = D_\delta = Z.$$

Αρα η πολιτική  $d^{\#}$  είναι πεπερασμένα μεταβατική με δείκτη  $n_\delta=0$  στην περίπτωση αυτή.

Θεωρώντας  $p_0 \in (0,1)$  είναι φανερό ότι:

$$D^0 = \{p_0\}$$

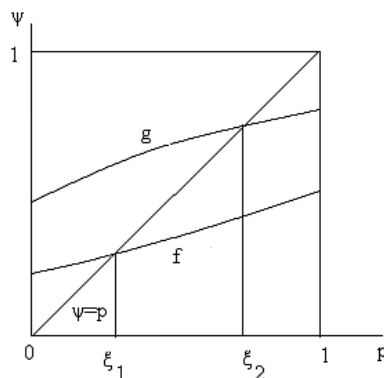
$$D^n = \{p \in [0, p_0] : T(p, q) \in D^{n-1} \text{ για κάποιο } \theta \in \{1, 2\}\}, n = 1, 2, 3, \dots$$

Για απλοποίηση των συμβολισμών θέτουμε:

$$f(p) \equiv T(p, 1) = \frac{a_1 + b_1 \cdot p}{g_1 + d_1 \cdot p}, \quad 0 \leq p \leq 1$$

$$g(p) \equiv T(p, 2) = \frac{a_2 + b_2 \cdot p}{g_2 + d_2 \cdot p}, \quad 0 \leq p \leq 1.$$

Στην πρόταση που ακολουθεί συγκεντρώνονται οι κυριότερες ιδιότητες των συναρτήσεων  $f, g / [0,1]$  και απεικονίζονται στο σχήμα 7.4 που ακολουθεί.



**Σχήμα 7.4: Οι συναρτήσεις  $f, g$  με τα μοναδικά τους fixed-point  $\xi_1, \xi_2$  αντίστοιχα.**

Η απόδειξη ορισμένων από τις ιδιότητες αυτές στηρίζεται σε προτάσεις της στοιχειώδους ανάλυσης τις οποίες παραθέτουμε στο παράρτημα Α.

**Πρόταση 7.1.1:** Ιδιότητες των συναρτήσεων  $f, g/[0,1]$

i) Οι συναρτήσεις  $f, g/[0,1]$  είναι γνήσια αύξουσες.

ii) Η συνάρτηση  $f/[0,1]$  είναι γνήσια κυρτή και η συνάρτηση  $g/[0,1]$  είναι γνήσια κοίλη.

iii)  $0 < f(p) < g(p) < 1, 0 \leq p \leq 1$

iv) Η συνάρτηση  $f/[0,1]$  έχει μοναδικό σταθερό σημείο στο διάστημα  $(0,1)$  το οποίο συμβολίζουμε με  $\xi_1$ , δηλαδή  $f(\xi_1) = \xi_1$ . Επιπλέον,

$$p < f(p) < x_1 \Rightarrow p \in [0, x_1), \text{ και } x_1 < f(p) < p \Rightarrow p \in (x_1, 1].$$

v) Η συνάρτηση  $g/[0,1]$  έχει μοναδικό σταθερό σημείο στο διάστημα  $(0,1)$  το οποίο συμβολίζουμε με  $\xi_2$ , δηλαδή  $g(\xi_2) = \xi_2$ . Επιπλέον,

$$p < g(p) < x_2 \Rightarrow p \in [0, x_2), \text{ και } x_2 < g(p) < p \Rightarrow p \in (x_2, 1].$$

vi)  $x_1 < x_2$ .

### Απόδειξη

Τα (i),(ii) και (iii) είναι επαναδιατύπωση των λημμάτων 7.1.1 και 7.1.2 με τους νέους συμβολισμούς. Τα (i.v) και (v) συνάγονται άμεσα από τα (i) και (ii), την συνέχεια των  $f, g/[0,1]$ , το γεγονός ότι  $0 < f(p) < 1, 0 < g(p) < 1, p \in [0,1]$  και την πρόταση 2 του παραρτήματος Α.

vi) Αν  $x_2 \leq x_1$  τότε από (i.v) και (v) έχουμε:

$$f(x_2) \leq x_2 = g(x_2) \text{ πράγμα άτοπο επειδή από (iii) συνάγεται } g(x_2) < f(x_2).$$

Επομένως  $x_1 < x_2$ . W

Σημειώνουμε ότι το σταθερό σημείο  $x_1$  της συνάρτησης  $f/[0,1]$  προκύπτει ως η επιτρεπτή-δηλαδή η εντός του διαστήματος  $(0,1)$ -λύση της δευτεροβάθμιας εξίσωσης

$$d_1 \cdot c^2 + (g_1 - b_1) \cdot c - a_1 = 0$$

Παρόμοια, το σταθερό σημείο  $x_2$  της συνάρτησης  $g/[0,1]$  προκύπτει ως η επιτρεπτή-δηλαδή η εντός του διαστήματος  $(0,1)$ -λύση της δευτεροβάθμιας εξίσωσης

$$d_2 \cdot c^2 + (g_2 - b_2) \cdot c - a_2 = 0$$

Εστω  $f_n/[0,1]$  η n-στη σύνθεση της  $f/[0,1]$  με τον εαυτό της, ( $f_1=f, f_2=f \circ f$  και γενικά  $f_n = f_{n-1} \circ f, n=2,3,\dots$ ) και

$g_n/[0,1]$  η n-στη σύνθεση της  $g/[0,1]$  με τον εαυτό της, ( $g_1=g, g_2=g \circ g$  και γενικά  $g_n = g_{n-1} \circ g, n=2,3,\dots$ ).



Οι παραπάνω συνθέσεις είναι καλά ορισμένες, επειδή όπως προκύπτει άμεσα από την πρόταση 7.1.1, για τα πεδία τιμών  $R_f, R_g$  των συναρτήσεων  $f/[0,1], g/[0,1]$  ισχύει:

$$R_f = [f(0), f(1)] \subset M(0,1), \quad R_g = [g(0), g(1)] \subset M(0,1).$$

Απο την πρόταση 7.1.1 (iii) συνάγεται ότι:

$$0 \leq f_n(p) \leq g_n(p) \leq 1, \quad 0 \leq p \leq 1, \quad n = 1, 2, \dots$$

Στα λήμματα 7.1.3 και 7.1.4 ανακεφαλαιώνονται οι κυριότερες ιδιότητες των συναρτήσεων  $f_n/[0,1]$  και  $g_n/[0,1]$  αντίστοιχα. Η απόδειξή τους είναι άμεση συνέπεια της πρότασης 3 του παραρτήματος Α.

**Λήμμα 7.1.3:** Ιδιότητες της συνάρτησης  $f_n/[0,1]$

i) Για κάθε  $n = 1, 2, \dots$  η συνάρτηση  $f_n/[0,1]$  είναι γνήσια αύξουσα, με πεδίο τιμών  $[f_n(0), f_n(1)] \subset M(0,1)$ , και έχει σταθερό σημείο  $\xi_1$ , (το σταθερό σημείο της  $f/[0,1]$ ).

ii) Για κάθε  $p \in [0, \xi_1)$  η ακολουθία  $\{f_n(p)\}$  είναι γνήσια αύξουσα,

$$p \leq f_n(p) \leq \xi_1, \quad n = 1, 2, \dots \text{ και } f_n(p) \nearrow \xi_1, \text{ όταν } n \rightarrow \infty.$$

Για κάθε  $p \in (\xi_1, 1]$  η ακολουθία  $\{f_n(p)\}$  είναι γνήσια φθίνουσα,

$$\xi_1 \leq f_n(p) \leq p, \quad n = 1, 2, \dots \text{ και } f_n(p) \searrow \xi_1, \text{ όταν } n \rightarrow \infty.$$

W

**Λήμμα 7.1.4:** Ιδιότητες της συνάρτησης  $g_n/[0,1]$ .

Για κάθε  $n = 1, 2, \dots$  η συνάρτηση  $g_n/[0,1]$  είναι γνήσια αύξουσα, με πεδίο τιμών  $[g_n(0), g_n(1)] \subset M(0,1)$ , και έχει σταθερό σημείο  $\xi_2$ , (το σταθερό σημείο της  $g/[0,1]$ ).

Για κάθε  $p \in [0, \xi_2)$  η ακολουθία  $\{g_n(p)\}$  είναι γνήσια αύξουσα,

$$p \leq g_n(p) \leq \xi_2, \quad n = 1, 2, \dots \text{ και } g_n(p) \nearrow \xi_2, \text{ όταν } n \rightarrow \infty.$$

Για κάθε  $p \in (\xi_2, 1]$  η ακολουθία  $\{g_n(p)\}$  είναι γνήσια φθίνουσα,

$$\xi_2 \leq g_n(p) \leq p, \quad n = 1, 2, \dots \text{ και } g_n(p) \searrow \xi_2, \text{ όταν } n \rightarrow \infty.$$

W

**Λήμμα 7.1.5:** Έστω  $y \in (0,1), n \geq 1$

i) Αν οι εξισώσεις  $f_n(x) = y, f_{n+1}(x) = y$  έχουν λύσεις στο διάστημα  $[0,1]$  και τις συμβολίσουμε με  $x_n$  και  $x_{n+1}$  αντίστοιχα (δηλαδή  $f_n(x_n) = y, f_{n+1}(x_{n+1}) = y$ ), τότε  $x_n = f(x_{n+1})$ .

ii) Αν οι εξισώσεις  $g_n(x) = y$ ,  $g_{n+1}(x) = y$  έχουν λύσεις στο διάστημα  $[0,1]$  και τις συμβολίσουμε με  $x_n^A$  και  $x_{n+1}^A$  αντίστοιχα (δηλαδή  $g_n(x_n^A) = y$ ,  $g_{n+1}(x_{n+1}^A) = y$ ), τότε  $x_n^A = g(x_{n+1}^A)$ .

### Απόδειξη

i) Προφανώς οι λύσεις  $x_n$  και  $x_{n+1}$  είναι μοναδικές.

Επειδή  $f_{n+1}(x_{n+1}) = f_n(f(x_{n+1})) = y$  και  $f_n(x_n) = y$ , συνάγεται ότι  $x_n = f(x_{n+1})$

ii) Παρόμοια όπως το (i).

W

**Λήμμα 7.1.6:** Εστω  $y \in (0,1)$ . Αν οι εξισώσεις  $f(x) = y$  και  $g(x) = y$  έχουν λύσεις στο διάστημα  $[0,1]$  και τις συμβολίσουμε με  $x_1$  και  $x_2$  αντίστοιχα (δηλ.  $f(x_1) = y$ ,  $g(x_2) = y$ ), τότε  $x_2 < x_1$ .

### Απόδειξη

Προφανώς οι λύσεις  $x_1$  και  $x_2$  είναι μοναδικές. Αν  $x_2 \geq x_1$ , τότε από την πρόταση 7.1.1 έχουμε  $g(x_2) = y > f(x_2) \geq f(x_1) = y$ , δηλαδή  $y > y$ , πράγμα άτοπο.

Αρα  $x_2 < x_1$ .

W

Εστω  $p_0 \in (0,1)$  η κρίσιμη ποσότητα που συνδέεται με μια control-limit πολιτική  $d^\#$ .

Οι δυνατές περιπτώσεις που χρήζουν διερεύνησης, λαμβάνοντας υπόψη και την πρόταση 7.1.1 είναι οι ακόλουθες:

### ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 1

(1)	$0 < p_0 < x_1$	με δυνατές υποπεριπτώσεις
(1a)	$0 < p_0 < f(0) < x_1$	
(1b)	$f(0) \leq p_0 < g(0) < x_1$	αν $g(0) < x_1$
(1c)	$g(0) \leq p_0 < x_1$	αν $g(0) < x_1$

### ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 2

(2)	$x_2 < p_0 < 1$
-----	-----------------

### ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 3

(3)  $x_1 < p_0 < x_2$  με δυνατές υποπεριπτώσεις

(3a)  $x_1 < p_0 < g(0)$  αν  $g(0) > x_1$

(3b)  $x_1 < f(p_0) < g(0) \text{ \& } p_0 < g(p_0) < x_2$  αν  $g(0) > x_1$

(3c)  $x_1 < g(0) \text{ \& } f(p_0) < p_0 < g(p_0) < x_2$  αν  $g(0) > x_1$

(3d)  $g(0) < x_1 < f(p_0) < p_0 < g(p_0) < x_2$  αν  $g(0) < x_1$

### ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 4

(4)  $p_0 = x_1$

### ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 5

(5)  $p_0 = x_2$

Εισάγουμε την ακόλουθη ορολογία:

Έστω  $\psi \in [0, p_0]$ .

1) Λέμε ότι  $\chi_1'$  είναι άμεσος (ή πρώτης τάξης)  $f$ -απόγονος του  $\psi$ , αν  $\chi_1'$  είναι η λύση της εξίσωσης  $f(\chi) = \psi$ , δηλαδή  $\chi_1' = f^{-1}(\psi)$ , και  $\chi_1' \in [0, p_0]$ .

2) Λέμε ότι  $\chi_1''$  είναι άμεσος (ή πρώτης τάξης)  $g$ -απόγονος του  $\psi$ , αν  $\chi_1''$  είναι η λύση της εξίσωσης  $g(\chi) = \psi$ , δηλαδή  $\chi_1'' = g^{-1}(\psi)$ , και  $\chi_1'' \in [0, p_0]$ .

3) Λέμε ότι  $\chi_1$  είναι άμεσος (ή πρώτης τάξης) απόγονος του  $\psi$  αν  $\chi_1$  είναι άμεσος  $f$ -απόγονος ή  $g$ -απόγονος του  $\psi$ .

4) Λέμε ότι  $\chi_n$  είναι  $n$ -στης τάξης απόγονος του  $\psi$  ( $n \geq 2$ ), αν  $\chi_n \in [0, p_0]$  και υπάρχουν  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_{n-1} \in [0, p_0]$ , έτσι ώστε τα  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$  να είναι άμεσοι (πρώτης τάξης) απόγονοι των  $\psi, \chi_1, \chi_2, \dots, \chi_{n-1}$  αντίστοιχα.

Σημειώνουμε, όπως προκύπτει άμεσα από την παραπάνω ορολογία, ότι αν  $\chi_n$  είναι  $n$ -στης τάξης απόγονος του  $\psi$  και  $\chi_{n+1}$  είναι άμεσος απόγονος του  $\chi_n$ , τότε  $\chi_{n+1}$  είναι  $n+1$ -τάξης απόγονος του  $\psi$ .

Με την εισαγωγή των συμβολισμών  $f, g / [0, 1]$ , στη θέση των  $T(p, 1), T(p, 2)$ ,  $0 \text{ \& } p \text{ \& } 1$ , τα σύνολα  $D^n$  γράφονται:

$$D^0 = \{p_0\}$$

$$D^n = \{p \in [0, p_0] : f(p) \in D^{n-1} \text{ ή } g(p) \in D^{n-1}\}, n = 1, 2, 3, \dots$$

Τονίζουμε το γεγονός ότι στα παραπάνω σύνολα το διάστημα αναφοράς είναι το  $[0, p_0]$ . Το σύνολο  $D^n$  μπορεί να θεωρηθεί ως το σύνολο των  $n$ -στης τάξης "απογόνων" του  $p_0$ .

Εστω  $z \in [0, p_0]$ . Ορίζουμε τα ακόλουθα σύνολα:

$$D^0(z) = \{z\},$$

$$D^n(z) = \{p \in [0, p_0] : f(p) \in D^{n-1}(z) \text{ ή } g(p) \in D^{n-1}(z)\}, n = 1, 2, 3, \dots$$

Σημειώνουμε ότι στα παραπάνω σύνολα το διάστημα  $[0, p_0]$  παραμένει ως διάστημα αναφοράς. Το σύνολο  $D^n(z)$  μπορεί να θεωρηθεί ως το σύνολο των  $n$ -στης τάξης "απογόνων" του  $z$ . Προφανώς για  $z = p_0$  έχουμε:

$$D^n(p_0) \cap D^n, n = 0, 1, 2, 3, \dots$$

Στην πρόταση που ακολουθεί αποδεικνύουμε ότι αν  $0 < z < x_1$  και  $z \notin p_0$ , τότε η "γενιά" του  $z$  "εκλείπει" σε πεπερασμένο χρόνο.

Αυτή η ιδιότητα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη, όπως θα διαπιστώσουμε στη συνέχεια.

**Πρόταση 7.1.2:** Αν  $0 \notin z < x_1$ , και  $z \notin p_0$ , τότε υπάρχει φυσικός αριθμός  $m \geq 1$  έτσι ώστε:

$$D^n(z) \cap \mathbb{Z}, 0 \leq n < m \text{ και } D^n(z) = \mathbb{Z} \text{ " } n \geq m.$$

### Απόδειξη

Διακρίνουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις:

1)  $z < f(0)$

Τότε  $z \in [f(0), f(p_0)]$  και επομένως η εξίσωση  $f(x) = z$  δεν έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Λαμβάνοντας υπόψη ότι  $f(0) < g(0)$  (πρόταση 7.1.1(iii)) έχουμε  $z < g(0)$ . Συνεπώς  $z \in [g(0), g(p_0)]$  και η εξίσωση  $g(x) = z$  δεν έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ .

Άρα στην περίπτωση αυτή το  $z$  δεν έχει απογόνους και  $D^1(z) = \mathbb{Z}$  ( $m=1$ ).

2)  $f(0) \leq z < x_1$

Επειδή  $f_n(0) \in \mathbb{Z}$  όταν  $n \in \mathbb{N}$  (λήμμα 7.1.3 (ii)), υπάρχει φυσικός αριθμός  $n_0 \geq 1$  έτσι ώστε:  $f_{n_0}(0) \leq z$  "  $n \leq n_0$  και  $f_n(0) > z$  "  $n > n_0$ .

Είναι φανερό ότι για κάθε  $n > n_0$  η εξίσωση  $f_n(x) = z$  δεν έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$  επειδή απλά το  $z \notin [f_n(0), f_n(p_0)]$ .

Για κάθε  $n \in \mathbb{N}$ , λαμβάνοντας υπόψη το λήμμα 7.1.3 (ii), έχουμε:

$$f_n(0) \leq z < f_n(z) < x_1.$$

Επομένως  $z \in [f_n(0), f_n(z)]$  και η εξίσωση  $f_n(x) = z$  έχει μοναδική λύση στο διάστημα  $[0, z]$ , (και κατά συνέπεια στο  $[0, p_0]$ , επειδή  $z \leq p_0$ ), την οποία συμβολίζουμε με  $z_n$ , δηλαδή:

$$f_n(z_n) = z \quad n \in \mathbb{N}.$$

Αν  $n=1$ , τότε  $f_1(z_1) = f(z_1) = z$

Αν  $n \geq 2$ , από λήμμα 7.1.5 (i) έχουμε  $z_{n-1} = f(z_n)$ .

Επειδή  $z_n \leq z < x_1$ , έχουμε ότι  $f(z_n) > z_n$  (πρόταση 7.1.1 (iv)).

Άρα  $z_{n-1} > z_n$ . Έτσι προκύπτει η ακόλουθη διάταξη:

$$z_{n_0} < z_{n_0-1} < \dots < z_1 < z < x_1$$

Διακρίνουμε τις ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

**2a)**  $f(0) \leq z < \min\{g(0), x_1\}$

Επειδή  $z < g(0)$ , έχουμε  $z_n < z < g(0)$ ,  $1 \leq n \in \mathbb{N}$ .

Επομένως  $z \notin [g(0), g(p_0)]$ ,  $z_n \notin [g(0), g(p_0)]$ ,  $1 \leq n \in \mathbb{N}$ , και οι εξισώσεις  $g(x) = z$ ,  $g(x) = z_n$ ,  $1 \leq n \in \mathbb{N}$ , δεν έχουν λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχουν  $g$ -απόγονοι του  $z$  και των  $f$  απογόνων του  $z_1, z_2, \dots, z_{n_0}$ . Συμπεραίνουμε ότι:

$$D^n(z) = \emptyset \quad n \in \mathbb{N} \quad (m=n_0+1).$$

**2b)**  $g(0) \leq z \leq x_1$  (φυσικά υπό την προϋπόθεση ότι  $g(0) < x_1$ ).

Επειδή  $x_1 < x_2$  (πρόταση 7.1.1(vi)), έχουμε  $z < g(z) < x_2$  (πρόταση 7.1.1(v)), οπότε  $z \in [g(0), g(z)]$  και η εξίσωση  $g(x) = z$  έχει την μοναδική λύση  $y_1 = g^{-1}(z)$  στο διάστημα  $[0, z]$  (άρα και στο  $[0, p_0]$ , επειδή  $z \leq p_0$ ).

Επομένως  $D^1(z) = \{z_1, \psi_1\}$ . Επειδή  $z_1$  είναι η λύση της εξίσωσης  $f(x) = z$ , από το λήμμα 7.1.6 έχουμε  $y_1 < z_1$ .

Θα δείξουμε επαγωγικά ότι για οποιοδήποτε  $n$ -τάξεως απόγονο του  $z$  (όπου  $n \in \mathbb{N}$ ),  $w \in D^n(z)$ , ισχύει  $w \leq z_n$ .

Ο ισχυρισμός ισχύει για  $n=1$ . Αν υποθέσουμε ότι ο ισχυρισμός ισχύει για  $n=k < n_0$ , δηλαδή:

$$w \in D^k(z) \text{ ή } w \in z_k$$

Θα δείξουμε ότι ο ισχυρισμός ισχύει για  $n=k+1$  ( $\in n_0$ ). Η απόδειξη βασίζεται στην προφανή παρατήρηση ότι οι  $k+1$  τάξεως απόγονοι του  $z$  προκύπτουν ως άμεσοι πρώτης τάξης απόγονοι των  $k$  τάξεως απογόνων του  $z$ .

Εστω  $w \in D^k(z)$ . Θεωρούμε τις εξισώσεις  $f(x) = w, g(x) = w$  με λύσεις στο διάστημα  $[0, p_0]$  - αν υπάρχουν -  $w \in f^{-1}(w)$  και  $w \in g^{-1}(w)$  αντίστοιχα. Με άλλα λόγια και εφόσον υπάρχουν  $w \in f^{-1}(w)$  και  $w \in g^{-1}(w)$  είναι άμεσοι πρώτης τάξεως απόγονοι του  $w$  και επομένως  $w \in D^{k+1}(z)$ . Από το λήμμα 7.1.6 έχουμε  $w \in z_{k+1}$ . Εύκολα διαπιστώνουμε ότι:  $w \in z_{k+1}$ .

Πράγματι, αν  $w \in z_{k+1}$ , τότε  $w = f(w) > f(z_{k+1}) = z_k$ , που αντίκειται όμως στην υπόθεση της επαγωγής  $w \in z_k$ . Επομένως  $w \in z_{k+1}$  και ο ισχυρισμός ισχύει για  $n=k+1 \in n_0$ . Αποδείξαμε συνεπώς ότι για  $1 \in n \in n_0, w \in D^n(z)$  ή  $w \in z_n$ .

Εστω  $w \in D^{n_0}(z)$  (οπότε  $w \in z_{n_0}$ ). Θα δείξουμε ότι  $z_{n_0} < f(o)$ . Πράγματι, αν  $z_{n_0} \geq f(o)$ , τότε  $z = f_{n_0}(z_{n_0}) \geq f_{n_0}(f(o)) = f_{n_0+1}(o)$ ,

δηλαδή  $z \geq f_{n_0}(f(o)) = f_{n_0+1}(o)$ , το οποίο αντίκειται στον ορισμό του  $n_0$  ως

$n_0 = \max\{n \in \mathbb{N} : f_n(o) \in z\}$ . Επομένως  $w \in z_{n_0} < f(o)$ .

Συμπεραίνουμε ότι  $w \in [f(0), f(p_0)]$ ,  $w \in [g(0), g(p_0)]$  και οι εξισώσεις  $f(x) = w$ ,  $g(x) = w$  δεν έχουν λύσεις στο  $[0, p_0]$ . Με άλλα λόγια το  $w$  δεν έχει απογόνους και συνεπώς

$$D^{n_0+1}(z) = \emptyset \quad (m = n_0 + 1). \quad \text{W}$$

### Πόρισμα 7.1.3: (Περίπτωση 1)

Αν  $0 < p_0 < x_1$ , τότε η control limit πολιτική  $\delta^*$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι πεπερασμένα μεταβατική.

### Απόδειξη

Από την πρόταση 7.1.2, υπάρχει φυσικός αριθμός  $m_0 \geq 1$  έτσι ώστε:

$D^n = D^n(p_0) \cap Z \quad 0 \leq n < m_0$  και  $D^n = D^n(p_0) = Z \quad n \geq m_0$ . Επομένως η πολιτική  $d^\#$  είναι πεπερασμένα μεταβατική με δείκτη  $n_\delta = m_0$ . W

**Πρόταση 7.1.4:(Περίπτωση 2)**

Αν  $x_2 < p_0 < 1$ , τότε η control-limit πολιτική  $d^\#$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι πεπερασμένα μεταβατική με δείκτη  $n_\delta = 1$ .

**Απόδειξη**

Επειδή  $p_0 \in (x_2, 1)$  έχουμε  $x_2 < g(p_0) < p_0$  (πρόταση 7.1.1(v)). Επομένως  $p_0 \in O[g(0), g(p_0)]$  και η εξίσωση  $g(x) = p_0$  δεν έχει λύση στο  $[0, p_0]$ . Επειδή  $x_1 < x_2$  (πρόταση 7.1.1(vi)), έχουμε  $p_0 \in (x_1, 1]$ . Συνεπώς  $x_1 < f(p_0) < p_0$  (πρόταση 7.1.1(iv)), οπότε  $p_0 \in O[f(0), f(p_0)]$  και η εξίσωση  $f(x) = p_0$  δεν έχει λύση στο  $[0, p_0]$ . Συμπεραίνουμε λοιπόν, ότι το  $p_0$  δεν έχει άμεσους πρώτης τάξεως απογόνους, δηλαδή  $D^1 = Z$ . Επομένως η control-limit πολιτική  $d^\#$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι πεπερασμένα μεταβατική με δείκτη  $n_\delta = 1$ . W

**Πρόταση 7.1.5:(Περίπτωση (3a))**

Αν  $x_1 \leq g(0)$  και  $x_1 \leq p_0 \leq g(0)$ , τότε η control-limit πολιτική  $d^\#$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι πεπερασμένα μεταβατική με δείκτη  $n_\delta = 1$ .

**Απόδειξη**

Επειδή  $p_0 \in O[g(0), g(p_0)]$  η εξίσωση  $g(x) = p_0$  δεν έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Επειδή  $p_0 \leq x_1$ , έχουμε  $x_1 < f(p_0) < p_0$  (πρόταση 7.1.1(iv)). Επομένως,  $p_0 \in O[f(0), f(p_0)]$  και η εξίσωση  $f(x) = p_0$  δεν έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι το  $p_0$  δεν έχει άμεσους πρώτης τάξεως απογόνους, δηλαδή  $D^1 = Z$ . Αρα, η control-limit  $d^\#$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι πεπερασμένα μεταβατική με δείκτη  $n_\delta = 1$ .

**Πρόταση 7.1.6:(Περίπτώσεις (3b), (3c),(3d)).**

Εστω ότι  $g(0) \leq p_0$  και  $x_1 < p_0 < x_2$

Αν υπάρχει φυσικός αριθμός  $l \geq 1$ , έτσι ώστε να ισχύει η συνθήκη

$$D^l M[0, x_1) \quad (\Sigma)$$

Τότε η control-limit πολιτική  $d^{\#}$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι πεπερασμένα μεταβατική.

### Απόδειξη

Εστω ότι ισχύει η συνθήκη  $(\Sigma)$  για  $l \geq 1$ . Αν  $D^l = Z$  τότε προφανώς η πολιτική  $d^{\#}$  είναι πεπερασμένα μεταβατική με δείκτη  $n_d \leq l$ .

Εστω ότι  $D^l \neq Z$ . Προφανώς το πλήθος των  $l$ -τάξεως απογόνων του  $p_0$  είναι πεπερασμένο;  $|D^l| \leq 2^l$ .

Για  $z \in D^l$ , επειδή  $z \in [0, x_1)$ , υπάρχει φυσικός αριθμός  $m(z) \geq 1$ :

$$D^n(z) \neq Z, 0 \leq n < m(z) \text{ και } D^m(z) = Z \quad \forall n \geq m(z) \text{ (πρόταση 7.1.2).}$$

Επομένως η πολιτική  $(d)^{\#}$  είναι πεπερασμένα μεταβατική με δείκτη

$$n_d = \max\{m(z) : z \in D^l\} + l. \quad W$$

Ο έλεγχος ισχύος της συνθήκης  $(\Sigma)$  στην παραπάνω πρόταση είναι δύσκολο εγχείρημα, λόγω του πλήθους των δυνητικών απογόνων του  $p_0$  (οι εν δυνάμει  $l$ -τάξεως απόγονοι του  $p_0$  είναι  $2^l$ ).

Ωστόσο είναι σχετικά απλό να εξετάσουμε την ισχύ της συνθήκης  $(\Sigma)$  για  $l=1$  και  $l=2$ .

### Πρόταση 7.1.7:

Εστω  $g(0) \leq p_0$  και  $x_1 < p_0 < x_2$ . Τότε

i) η συνθήκη  $(\Sigma)$  ισχύει για  $l=1$  αν και μόνον αν:

$$p_0 < g(x_1)$$

ii) Αν η συνθήκη  $(\Sigma)$  δεν ισχύει για  $l=1$  ( $g(x_1) \leq p_0$ ), τότε η  $(\Sigma)$  ισχύει για  $l=2$  αν και μόνο αν :

$$g(f(p_0)) < p_0 < g_2(x_1).$$

### Απόδειξη



Οι δυνατές περιπτώσεις όταν  $g(0) \notin p_0$  και  $x_1 \in p_0 \in x_2$  είναι οι (3b),(3c) και (3d). Επειδή

$$p_0 \in [f(0), f(p_0)], p_0 \in [g(0), g(p_0)]$$

από τις δύο εξισώσεις  $f(c) = p_0, g(c) = p_0$  μόνο η δεύτερη έχει λύση  $y = g^{-1}(p_0)$  στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Συνεπώς ο μοναδικός άμεσος (πρώτης τάξεως) απόγονος του  $p_0$  είναι το  $y$  και  $D^1 = \{y\}$ . Διαπιστώνουμε ότι  $y \in p_0$ .

Πράγματι, επειδή  $p_0 < x_2$  έχουμε:

$$g(y) = p_0 < g(p_0) \quad (\text{πρόταση 7.1.1 (v)})$$

από την οποία προκύπτει  $y < p_0$ .

i) η συνθήκη (Σ) ισχύει για  $l = 1$ , τότε και μόνο τότε αν:

$$y < x_1 \quad \text{η ισοδύναμα αν}$$

$$g(y) = p_0 < g(x_1)$$

ii) Αν δεν ισχύει η συνθήκη (Σ) για  $l = 1$ , τότε :

$$x_1 \notin y < p_0.$$

Αν η εξίσωση  $f(c) = y$  έχει λύση  $y_1 = f^{-1}(y)$  στο διάστημα  $[0, p_0]$  τότε  $y_1^3 \in y$ .

Πράγματι επειδή  $y^3 \in x_1$ , από την πρόταση 7.1.1 (iv) έχουμε:

$$f(y_1) = y^3 \in f(y), \text{ από την οποία προκύπτει } y_1^3 \in y.$$

Αν η εξίσωση  $g(c) = y$  έχει λύση  $y_2 = g^{-1}(y)$  στο διάστημα  $[0, p_0]$  τότε  $y_2 < y$ .

Πράγματι επειδή  $y < x_2$ , από την πρόταση 7.1.1 (v) έχουμε

$$g(y_2) = y < g(y), \text{ από την οποία προκύπτει } y_2 < y.$$

Εξετάζοντας πότε οι παραπάνω εξισώσεις έχουν λύσεις στο διάστημα  $[0, p_0]$  διακρίνουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις:

$$\alpha) (f(0) < x_1 \notin y \notin f(p_0) < g(0))$$

$$\eta) (f(0) < x_1 \notin y \notin g(0) \notin f(p_0))$$

Επειδή  $y \in [f(0), f(p_0)], y \in [g(0), g(p_0)]$  μόνο η εξίσωση  $f(c) = y$  έχει λύση  $y_1 = f^{-1}(y)$  στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Άρα  $D^2 = \{y_1\}$ . Επειδή  $y_1^3 \in y$  συνάγεται ότι  $y_1^3 \in x_1$  και επομένως η συνθήκη (Σ) δεν ισχύει για  $l = 2$ .

b)  $f(p_0) < y < g(0)$

Επειδή  $y \in O[f(0), f(p_0)]$ ,  $y \in O[g(0), g(p_0)]$  οι εξισώσεις  $f(c) = y$ ,  $g(c) = y$  δεν έχουν λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ .

Επομένως  $D^2 = \emptyset$  και η συνθήκη (Σ) ισχύει τετριμμένα για  $l = 2$ .

Σημειώνουμε ακόμη ότι:

$$f(p_0) < y < g(0) \Leftrightarrow g(f(p_0)) < g(y) = p_0 < g_2(0).$$

c)  $f(0) < g(0) \leq y \leq f(p_0) < p_0 < g(p_0) < x_2$

Επειδή  $y \in \Xi[f(0), f(p_0)]$ ,  $y \in \Xi[g(0), g(p_0)]$ , οι εξισώσεις  $f(c) = y$ ,  $g(c) = y$  έχουν λύσεις  $y_1 = f^{-1}(y)$ ,  $y_2 = g^{-1}(y)$  στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Άρα  $D^2 = \{y_1, y_2\}$  και  $y_2 > y \geq y_1$ . Συνάγεται ότι  $y_1 > x_1$  και επομένως η συνθήκη (Σ) δεν ισχύει για  $l = 2$ .

d)  $f(p_0) > g(0) \leq y < p_0 > g(p_0) > x_2$

ή  $g(0) \leq f(p_0) > y < p_0 > g(p_0) > x_2$

Επειδή  $y \in O[f(0), f(p_0)]$ ,  $y \in \Xi[g(0), g(p_0)]$ , μόνο η εξίσωση  $g(c) = y$  έχει λύση  $y_2 = g^{-1}(y)$  στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Επομένως  $D^2 = \{y_2\}$  και  $y_2 < y$ . Η συνθήκη (Σ) ισχύει για  $l = 2$ , αν και μόνον αν  $y_2 < x_1$  ή ισοδύναμα αν ισχύει:  $p_0 = g_2(y_2) < g_2(x_1)$ .

Σημειώνουμε επίσης ότι:

$$f(p_0) < g(0) \leq y \nexists g(f(p_0)) > g_2(0) \leq g(y) = p_0$$

και

$$g(0) \leq f(p_0) > y \nexists g_2(0) \leq g(f(p_0)) > g(y) = p_0$$

Συνοψίζοντας από τις περιπτώσεις (a),(b),(c),(d) συνάγεται ότι η συνθήκη (Σ) ισχύει για  $l = 2$  τότε και μόνο τότε αν:

$$g(f(p_0)) > p_0 \leq g_2(x_1) \quad \text{W}$$

Ο έλεγχος της συνθήκης (Σ) για  $l = 3$  επιτυγχάνεται με παρόμοιο τρόπο, όμως επισημαίνουμε ότι οι περιπτώσεις που πρέπει να εξετασθούν είναι περισσότερες. Δίνουμε το ακόλουθο αποτέλεσμα παραλείποντας την απόδειξη.

### Πρόταση 7.1.8:

Εστω  $g(0) \leq p_0$  και  $x_1 < p_0 < x_2$ . Αν η συνθήκη (Σ) δεν ισχύει για  $l = 2$ , τότε η (Σ) ισχύει για  $l = 3$  αν και μόνον αν:

$$1) p_0 \notin g(f(p_0)), p_0 < g_2(x_1),$$

$$g(f_2(p_0)) < p_0 < g(f(g(x_1)))$$

ή

$$2) g(f(p_0)) < p_0, p_0 > g_2(x_1),$$

$$g_2(f(p_0)) < p_0 < g_3(x_1)$$

W

### Πρόταση 7.1.9 :(Περίπτωση (4))

Αν  $p_0 = x_1$ , τότε η control-limit πολιτική  $d^{\#}$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι περιοδική.

### Απόδειξη

Η εξίσωση  $f(c) = p_0$  έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$  το σταθερό σημείο της  $f$ ,  $p_0 = x_1$ . Επομένως

$$x_1 \in D^n, n = 0, 1, 2, \dots$$

Διακρίνουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις :

**i)**  $p_0 = x_1 \notin g(0)$ .

Έχουμε  $p_0 \in [g(0), g(p_0)]$  και η εξίσωση  $g(c) = p_0$  δεν έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Επομένως  $D^n = \{x_1\}$ ,  $n = 0, 1, 2, \dots$  και η πολιτική  $d^{\#}$  είναι τετριμμένα περιοδική.

**ii)**  $p_0 = x_1 \in g(0)$ .

Επειδή  $x_1 \in [x_1, g(x_1)]$  (πρόταση 7.1.1). Άρα  $p_0 \in [g(0), g(p_0)]$  και η εξίσωση  $g(c) = p_0 = x_1$  έχει λύση  $y = g^{-1}(x_1)$  στο διάστημα  $[0, p_0]$ .

Επειδή  $g(y) = x_1 \notin g(x_1)$ , συνάγεται ότι  $y \in [x_1, p_0]$ .

Σύμφωνα με την πρόταση 7.1.2, υπάρχει φυσικός αριθμός  $m \geq 1$  έτσι ώστε:

$$D^n(y) \cap Z, 0 \leq n < m \quad \text{και} \quad D^n(y) = Z, n \geq m.$$

Συμπεραίνουμε ότι:  $D^0 = \{x_1\}$

$$D^n = \{x_1\} \cup \bigcup_{k=0}^{n-1} D^k(y), n=1, 2, \dots$$

Σημειώνουμε ότι  $D^n = D^m \cdot n^3 \cdot m$ .

Επομένως η πολιτική  $d^\#$  είναι περιοδική.

W

**Πρόταση 7.1.10 :(Περίπτωση (5))**

Αν  $p_0 = x_2$ , τότε η control-limit πολιτική  $d^\#$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι περιοδική.

**Απόδειξη**

Η εξίσωση  $g(c) = p_0$  έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$  το σταθερό σημείο της  $g$ ,  $p_0 = x_2$ .

Επομένως

$$x_2 \in D^n, n = 0, 1, 2, \dots$$

Επειδή  $x_2 = p_0 > x_1$  έχουμε  $f(p_0) < p_0$  (πρόταση 7.1.1 (iv)).

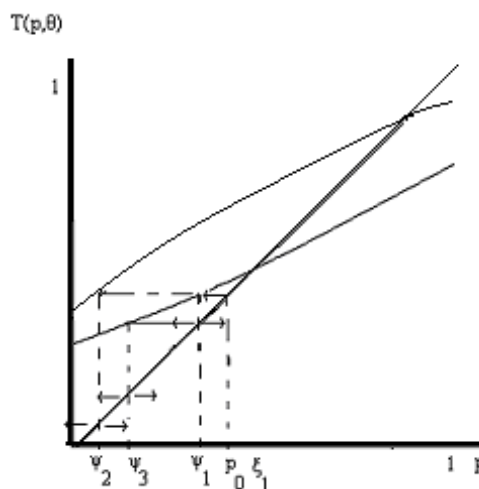
Επομένως  $p_0 \in [f(0), f(p_0)]$  και η εξίσωση  $f(c) = p_0$  δεν έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ .

Συμπεραίνουμε ότι:

$D^n = \{x_2\}, n = 0, 1, 2, \dots$  και η πολιτική  $d^\#$  είναι τετριμμένα περιοδική. W

Τα διαγράμματα που ακολουθούν διαφωτίζουν τις διάφορες περιπτώσεις 1-5. Ενδεικτικά παραθέτουμε επίσης τη Μαρκοβιανή διαμέριση τη Μαρκοβιανή απεικόνιση και το διάγραμμα ροής της control limit πολιτικής για κάθε μία από τις περιπτώσεις.

**Περίπτωση (1):**  $0 < p_0 < x_1$  (πρβλ. πρόταση 7.1.3)



**Σχήμα 7.5**

$$y_1 = f^{-1}(p_0) = \frac{-a_1 + g_1 \cdot p_0}{b_1 - d_1 \cdot p_0} \quad D^0 = \{p_0\},$$

$$y_2 = g^{-1}(p_0) = \frac{-a_2 + g_2 \cdot p_0}{b_2 - d_2 \cdot p_0} \quad D^1 = \{y_1, y_2\},$$

$$y_3 = f^{-1}(y_1) = \frac{-a_1 + g_1 \cdot y_1}{b_1 - d_1 \cdot y_1} \quad D^2 = \{y_3\},$$

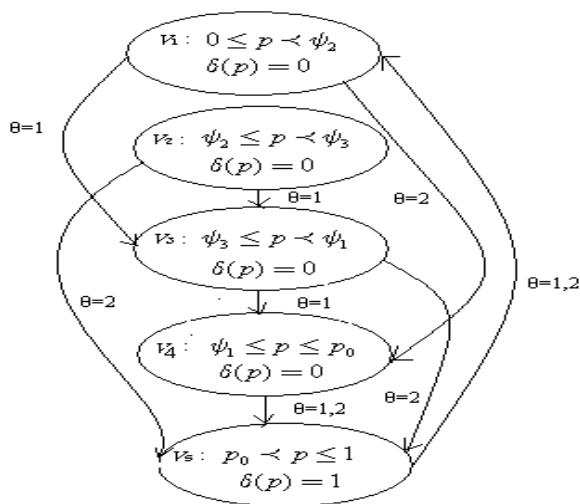
$$D^3 = Z, n_d = 3$$

**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος [0,1]:**  
 $V_1=[0, \psi_2], V_2=[\psi_2, \psi_3], V_3=[\psi_3, \psi_1], V_4=[\psi_1, p_0], V_5=(p_0, 1).$

Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j, \theta)$

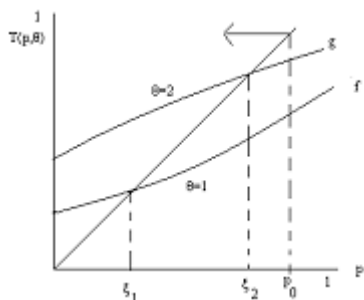
Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^x$

j \ θ	1	2
1	3	4
2	3	5
3	4	5
4	5	5
5	1	1



□

**Περίπτωση (2):**  $x_2 \leq p_0 \leq 1$  (πρβλ. πρόταση 7.1.4).



$$D^0 = \{p_0\}$$

$$D^1 = Z, n_\delta = 1$$

**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος [0,1]:**

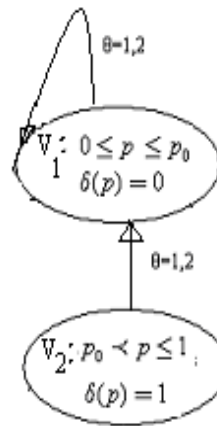
$$V_1 = [0, p_0], V_2 = (p_0, 1)$$

**Σχήμα 7.6**

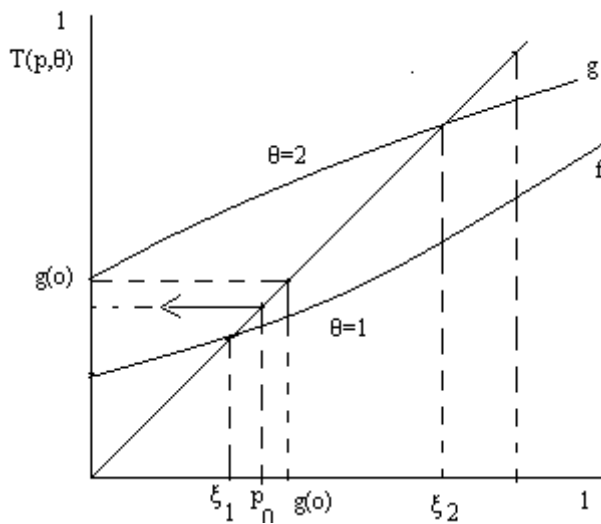
Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j,\theta)$

$j \backslash \theta$	1	2
1	1	1
2	1	1

Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^*$



□



**Περίπτωση (3α):**  $g(0) < x_1$ ,

$x_1 < p_0 < g(0)$ . (πρβλ. πρόταση 7.1.5).

$$D^0 = \{p_0\}$$

$$D^1 = Z, n_\delta = 1$$

**Σχήμα 7.7**

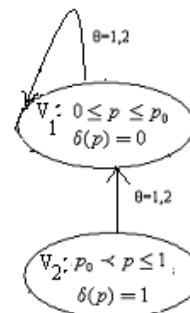
**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος  $[0,1]$ :**

$$V_1 = [0, p_0], V_2 = (p_0, 1)$$

Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j,\theta)$

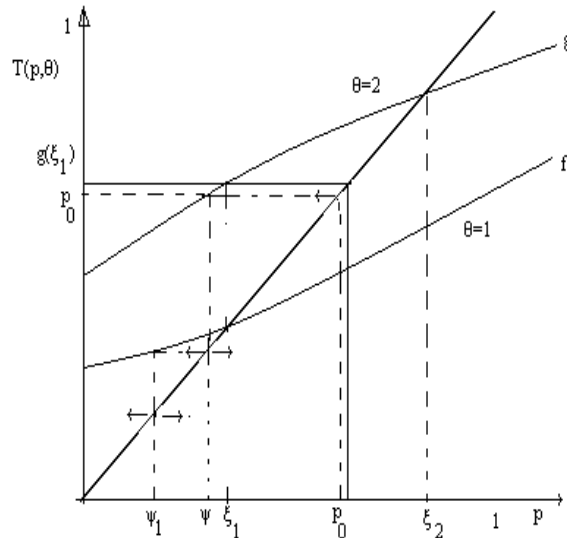
$j \backslash \theta$	1	2
1	1	1
2	1	1

Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^*$



□

**Πρόταση 7.1.7, περίπτωση 1:**  $g(0) \leq p_0, x_1 \leq p_0 \leq x_2, p_0 \leq g(x_1)$   
**Η Συνθήκη (Σ) ισχύει για  $l=1$ .**



**Σχήμα 7.8**

$$y = g^{-1}(p_0) = \frac{-a_2 + g_2 \cdot p_0}{b_2 - d_2 \cdot p_0} < x_1$$

$$y_1 = f^{-1}(y) = \frac{-a_1 + g_1 \cdot y}{b_1 - d_1 \cdot y}$$

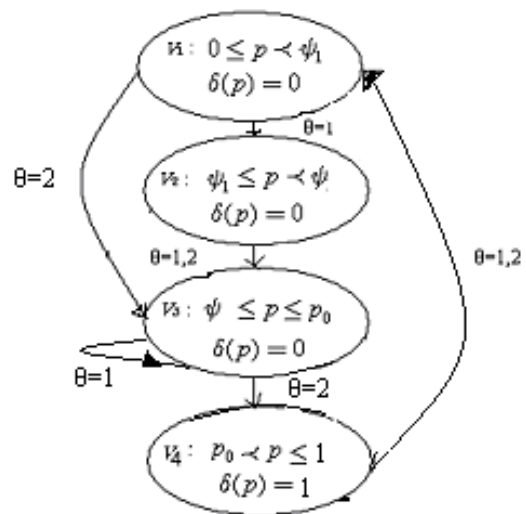
$D^0 = \{p_0\}, D^1 = \{\psi\} \cap [0, x_1), D^2 = \{\psi_1\}, D^3 = Z, n_\delta = 3.$

**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος  $[0, 1]$ :**

$$V_1 = [0, \psi_1), V_2 = [\psi_1, \psi), V_3 = [\psi, p_0], V_4 = (p_0, 1]$$

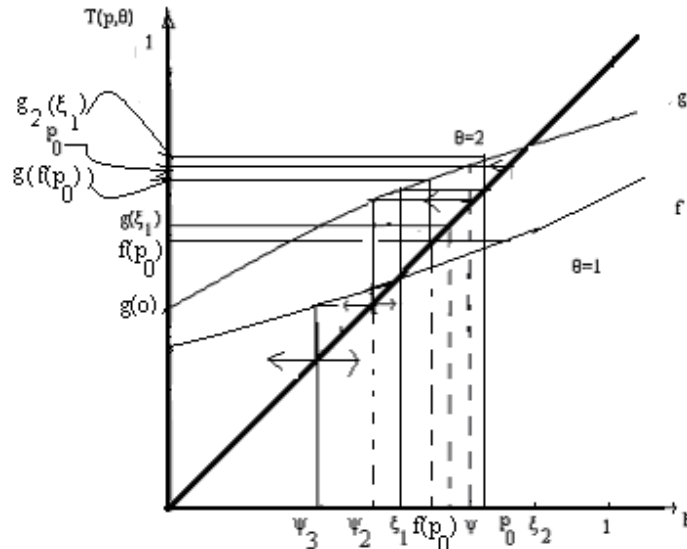
Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j, \theta)$  Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^*$

$j \backslash \theta$	1	2
1	2	3
2	3	3
3	3	4
4	1	1



**Πρόταση 7.1.7, περίπτωση 2:**  $g(0) \leq p_0, x_1 \leq p_0 \leq x_2, p_0 \leq g(x_1).$

**Η Συνθήκη (Σ) δεν ισχύει για  $l=1: g(f(p_0)) > p_0 > g_2(x_1)$   
**Η Συνθήκη (Σ) ισχύει για  $l=2$****



**Σχήμα 7.9**

$$y = g^{-1}(p_0) = \frac{-a_2 + g_2 \cdot p_0}{b_2 - d_2 \cdot p_0}, \quad \xi_1 \leq y < p_0$$

$$D^0 = \{p_0\}, D^1 = \{y\}, D^2 = \{y_2\} \text{ M}[0, x_1],$$

$$y_2 = g^{-1}(y) = \frac{-a_2 + g_2 \cdot y}{b_2 - d_2 \cdot y} \text{ p } x_1 \quad D^3 = \{y_3\},$$

$$y_3 = f^{-1}(y_2) = \frac{-a_1 + g_1 \cdot y_2}{b_1 - d_1 \cdot y_2} \quad D^4 = Z, \quad n_\delta = 4$$

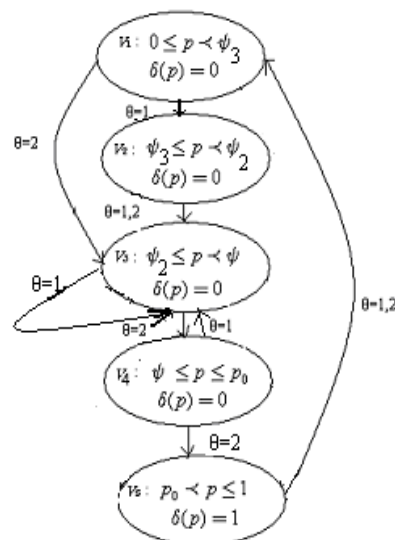
**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος [0,1]:**

$$V_1 = [0, \psi_3], V_2 = [\psi_3, \psi_2], V_3 = [\psi_2, \psi], V_4 = [\psi, p_0], V_5 = (p_0, 1).$$

**Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j, \theta)$**

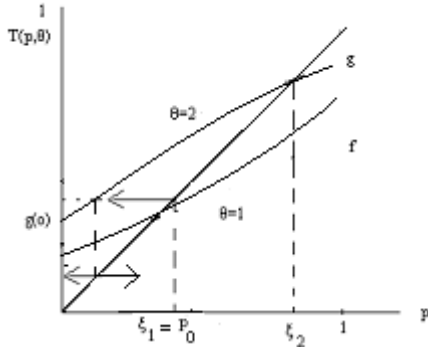
$j \backslash \theta$	1	2
1	2	3
2	3	3
3	3	4
4	3	5
5	1	1

**Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^x$**





**Περίπτωση (4):**  $p_0 = \xi_1$ , (πρβλ. πρόταση 7.1.9),  $g(0) > x_1$ .



$$p_0 = \xi_1, \quad g(0) > x_1$$

$$y_1 = f^{-1}(p_0) = p_0 = x_1$$

$$y_2 = g^{-1}(p_0)$$

$$D^0 = \{\xi_1\}, D^n = \{x_1, y_2\}, n = 1, 2, 3, \dots$$

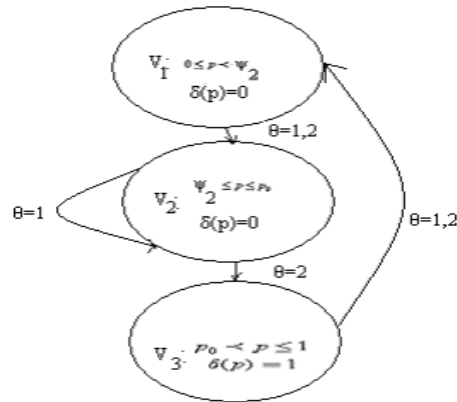
**Σχήμα 7.10**

Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος [0,1]

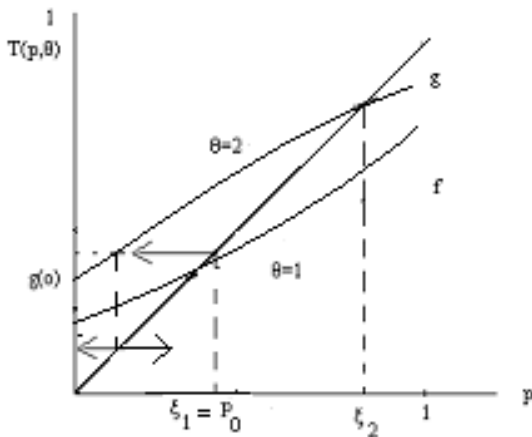
$$V_1 = [0, \psi_2], V_2 = [\psi_2, p_0], V_3 = (p_0, 1).$$

Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j, \theta)$  Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^{\#}$

$j \backslash \theta$	1	2
1	2	2
2	2	3
3	1	1



**Περίπτωση (5):**  $p_0 = \xi_2$  (πρβλ. πρόταση 7.1.9).



$$y_1 = f^{-1}(p_0) = p_0 = x_1$$

$$g^{-1}(p_0) = p_0 = x_2$$

$$D^n = \{\xi_2\}, n = 0, 1, 2, \dots$$

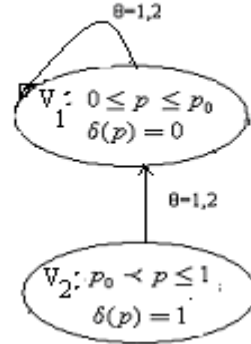
**Σχήμα 7.11**

**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος [0,1]**

$$V_1=[0,p_0], V_2=(p_0,1).$$

**Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j,\theta)$  Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^*$**

$j \backslash \theta$	1	2
1	1	1
2	1	1



**7.2. Περιοδικές control-limit πολιτικές**

Στην ενότητα αυτή θα αναζητήσουμε control-limit πολιτικές, οι οποίες να ικανοποιούν την συνθήκη (A) της ενότητας 5.3 και ειδικότερα περιοδικές control-limit πολιτικές πέραν των τετριμμένων περιπτώσεων όπου η κρίσιμη ποσότητα είναι  $p_0=\xi_1$  ή  $p_0=\xi_2$  (βλέπε προτάσεις 7.1.9, 7.1.10). Όπως θα διαπιστώσουμε στη συνέχεια, τέτοιες πολιτικές συνδέονται με τα σταθερά σημεία πεπερασμένων συνθέσεων των συναρτήσεων μεταφοράς  $f, g$ , όπως ορίστηκαν στην ενότητα 7.1. Επομένως πρώτα θα μελετήσουμε τέτοιες συνθέσεις, τα σταθερά τους σημεία καθώς και τη διαδικασία υπολογισμού τους.

Θεωρούμε  $n \geq 2$  συναρτήσεις  $h_1, h_2, \dots, h_n$  ορισμένες στο διάστημα  $[0,1]$ , όπου  $h_i = f$  ή  $h_i = g, i=1,2,3, \dots, n$ . Επειδή τα πεδία τιμών των συναρτήσεων  $f, g / [0,1]$  περιέχονται στο διάστημα  $[0,1]$ , οι συνθέσεις

$$w_k = h_1 \circ h_2 \circ \dots \circ h_k / [0,1], \quad 2 \leq k \leq n$$

είναι καλά ορισμένες και τα πεδία τιμών τους περιέχονται στο διάστημα  $[0,1]$ . Σημειώνουμε ακόμα ότι:

$$w_k = w_{k-1} \circ h_k / [0,1], \quad 2 \leq k \leq n.$$

Επειδή οι συναρτήσεις  $f, g / [0,1]$  είναι γνήσια αύξουσες, συνεχείς και ομογραφικές, συνάγεται εύκολα ότι και οι συναρτήσεις  $w_k / [0,1], 2 \leq k \leq n$  είναι γνήσια αύξουσες, συνεχείς και ομογραφικές:

$$w_k(\chi) = \frac{A_k + B_k \cdot \chi}{\Gamma_k + \Delta_k \cdot \chi}, \quad 0 \leq \chi \leq 1$$

Επειδή

$$w_k(\chi) = w_{k-1}(h_k(\chi)) = \frac{A_{k-1} + B_{k-1} \cdot h_k(\chi)}{\Gamma_{k-1} + \Delta_{k-1} \cdot h_k(\chi)}, \quad 0 \leq \chi \leq 1$$

οι παράμετροι  $A_k, B_k, \Gamma_k, \Delta_k$  υπολογίζονται, όπως διαπιστώνεται εύκολα, μέσω των αναγωγικών σχέσεων:

$$A_k = A_{k-1} \cdot \gamma_\theta + B_{k-1} \cdot a_\theta$$

$$B_k = A_{k-1} \cdot \delta_\theta + B_{k-1} \cdot \beta_\theta$$

$$\Gamma_k = \Gamma_{k-1} \cdot \gamma_\theta + \Delta_{k-1} \cdot \alpha_\theta$$

$$\Delta_k = \Gamma_{k-1} \cdot \delta_\theta + \Delta_{k-1} \cdot \beta_\theta, \quad 2 \leq k \leq n,$$

όπου  $\theta=1$  αν  $h_k = f$  και  $\theta=2$  αν  $h_k = g$ ,

$$A_1 = a_\theta, B_1 = \beta_\theta, \Gamma_1 = \gamma_\theta, \Delta_1 = \delta_\theta$$

όπου  $\theta=1$  αν  $h_1 = f$  και  $\theta=2$  αν  $h_1 = g$ .

Τέλος οι συναρτήσεις  $w_k / [0,1]$ ,  $2 \leq k \leq n$ , ως ομογραφικές είναι κοίλες ή κυρτές.

Ανακεφαλαιώνοντας, μια τυχούσα σύνθεση μήκους  $n \geq 2$ ,  $w_n / [0,1]$ , των συναρτήσεων  $f, g / [0,1]$  είναι γνήσια αύξουσα, συνεχής, ομογραφική και κοίλη ή κυρτή συνάρτηση,

$$w_n(\chi) = \frac{A_n + B_n \cdot \chi}{\Gamma_n + \Delta_n \cdot \chi}, \quad 0 \leq \chi \leq 1,$$

όπου οι παράμετροι υπολογίζονται μέσω των αναγωγικών σχέσεων που αναφέραμε προηγούμενα. Επειδή

$$0 < f(x) < g(x) < 1, \quad 0 \leq \chi \leq 1$$

συνάγεται ότι:

$$0 < f_n(x) \leq w_n(\chi) \leq g_n(x) < 1, \quad 0 \leq \chi \leq 1.$$

Επομένως  $w_n(0) > 0$ ,  $w_n(1) < 1$  και σύμφωνα με την πρόταση 1 του παραρτήματος

A η συνάρτηση  $w_n / [0,1]$  έχει μοναδικό σταθερό σημείο  $\xi \in (0,1)$ . Με άλλα λόγια

η εξίσωση 
$$w_n(\chi) = \chi,$$

έχει μοναδική λύση  $\xi$  στο διάστημα  $(0,1)$  και υπολογίζεται ως η επιτρεπτή, δηλαδή

η εντός του διαστήματος  $(0,1)$  λύση της δευτεροβάθμιας εξίσωσης

$$\Delta_n \cdot \chi^2 + (\Gamma_n - B_n) \cdot \chi - A_n = 0.$$

Σύμφωνα με την πρόταση 2 του παραρτήματος A έχουμε:

$$\chi < w_n(\chi) < \xi \quad \forall \chi \in [0, \xi) \quad \underline{7.2.1}$$

$$\xi < w_n(\chi) < \chi \quad \forall \chi \in (\xi, 1]. \quad \underline{7.2.2}$$

Ειδικές περιπτώσεις τέτοιων συνθέσεων μήκους  $n \geq 2$  είναι η  $f_n / [0,1]$  (n-στη σύνθεση της  $f$ ) και η  $g_n / [0,1]$  (n-στη σύνθεση της  $g$ ), που έχουν σταθερά σημεία  $\xi_1$  (το σταθερό σημείο της  $f$ ) και  $\xi_2$  (το σταθερό σημείο της  $g$ ) αντίστοιχα. (βλέπε και λήμματα 7.1.3, 7.1.4).

Μια σύνθεση μήκους  $n \geq 2$ ,  $w_n / [0,1]$  των συναρτήσεων  $f, g$  θα αναφέρεται ως μη τετριμμένη αν  $w_n \neq f_n, g_n$ .

Στην επόμενη πρόταση αποδεικνύεται ότι το σταθερό σημείο μιας μη τετριμμένης σύνθεσης των συναρτήσεων  $f, g$  ανήκει στο διάστημα  $(\xi_1, \xi_2)$ .

### Πρόταση 7.2.1

Θεωρούμε  $n \geq 2$  συναρτήσεις  $h_1, h_2, \dots, h_n$  ορισμένες στο διάστημα  $[0,1]$ , όπου  $h_i = f$  ή  $h_i = g$ ,  $i=1,2,3,\dots,n$ , όχι όλες του ίδιου τύπου, και τη (μη τετριμμένη) σύνθεση

$$w_n = h_1 \circ h_2 \circ \dots \circ h_n / [0,1].$$

Έστω  $\xi \in (0,1)$  το μοναδικό σταθερό σημείο της  $w_n$ .

Τότε

i)  $\xi_1 < \xi < \xi_2$

ii)  $\xi_1 < w_n(\xi_1) < \xi < w_n(\xi_2) < \xi_2$

### Απόδειξη

i) Επειδή η συνάρτηση  $w_n / [0,1]$  είναι μη τετριμμένη σύνθεση μήκους  $n$  των συναρτήσεων  $f, g$ , από την πρόταση 7.1.1(iii) παίρνουμε:

$$f_n(\chi) < w_n(\chi) < g_n(\chi), \quad 0 \leq \chi \leq 1$$

Αν  $\xi_1 \geq \xi$ , τότε από την σχέση (7.2.2) παίρνουμε

$$\xi \leq w_n(\xi_1) \leq \xi_1 = f_n(\xi_1)$$

πράγμα άτοπο, επειδή  $w_n(\xi_1) > f_n(\xi_1)$ .

Αν  $\xi_2 \leq \xi$ , τότε από την σχέση (7.2.1) παίρνουμε

$$g_n(\xi_2) = \xi_2 \leq w_n(\xi_2) \leq \xi,$$

πράγμα άτοπο, επειδή  $g_n(\xi_2) > w_n(\xi_2)$ . Επομένως  $\xi \in (\xi_1, \xi_2)$ .

ii) Συνάγεται άμεσα από το (i) και τις σχέσεις (7.2.1), (7.2.2). □

As θεωρήσουμε μια οποιαδήποτε μη τετριμμένη σύνθεση πεπερασμένου μήκους των συναρτήσεων  $f, g$  καθώς και τις συνθέσεις που παράγονται με κυκλικές εναλλαγές των συναρτήσεων που συμμετέχουν στην αρχική σύνθεση. Στην πρόταση που ακολουθεί παρέχονται χρήσιμες σχέσεις που συνδέουν τα σταθερά σημεία αυτών των συνθέσεων. Όπως θα δείξουμε στη συνέχεια (πρόταση 7.2.3) η control-limit πολιτική με κρίσιμη ποσότητα το μέγιστο από αυτά τα σταθερά σημεία ικανοποιεί υπό προϋποθέσεις την συνθήκη (A) της ενότητας 5.3.

**Πρόταση 7.2.2:**

Θεωρούμε  $n \geq 2$  συναρτήσεις  $h_1, h_2, \dots, h_n$  ορισμένες στο διάστημα  $[0,1]$ , όπου  $h_i = f$  ή  $h_i = g, i=1,2,3,\dots,n$ , όχι όλες του ίδιου τύπου. Θεωρούμε τη συνάρτηση  $\sigma_1 / [0,1]$  που ορίζεται ως η σύνθεση των  $h_1, h_2, \dots, h_n$  και τις συναρτήσεις  $\sigma_2, \sigma_3, \dots, \sigma_n / [0,1]$  που παράγονται από τις συνθέσεις των κυκλικών εναλλαγών των  $h_1, h_2, \dots, h_n$ , δηλαδή

$$\sigma_1 = h_1 \circ h_2 \circ \dots \circ h_n$$

$$\sigma_2 = h_2 \circ h_3 \circ \dots \circ h_n \circ h_1$$

.....  
 .....

$$\sigma_n = h_n \circ h_1 \circ \dots \circ h_{n-1}$$

Αν  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$  είναι τα σταθερά σημεία των συναρτήσεων

$\sigma_1, \sigma_2, \sigma_3, \dots, \sigma_n / [0,1]$  αντίστοιχα, δηλαδή  $\sigma_i(\chi_i) = \chi_i, i = 1, 2, 3, \dots, n$ , τότε:

i)  $\xi_1 < \chi_i < \xi_2, i=1, 2, \dots, n$

ii)  $\chi_i = h_i(\chi_{i+1}), i = 1, 2, 3, \dots, n,$

όπου  $\chi_{n+1} \equiv \chi_1$

iii) Αν  $h_i = f$  τότε  $\chi_i < \chi_{i+1},$

Αν  $h_i = g$  τότε  $\chi_i > \chi_{i+1}, i = 1, 2, 3, \dots, n.$

**Απόδειξη**

i) Επειδή οι συναρτήσεις  $\sigma_1, \sigma_2, \sigma_3, \dots, \sigma_n / [0,1]$  είναι μη τετριμμένες συνθέσεις μήκους  $n$  των συναρτήσεων  $f, g$ , τα σταθερά τους σημεία  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$  ανήκουν στο διάστημα  $(\xi_1, \xi_2)$  σύμφωνα με την πρόταση 7.2.1 (i).

ii) Για  $i=1, 2, 3, \dots, n$  έχουμε

$$\begin{aligned}
 h_i(\chi_{i+1}) &= h_i(\sigma_{i+1}(\chi_{i+1})) = (h_i \circ \sigma_{i+1})(\chi_{i+1}) = (h_i \circ h_{i+1} \circ \dots \circ h_n \circ h_1 \circ \dots \circ h_i)(\chi_{i+1}) = \\
 &= (h_i \circ h_{i+1} \circ \dots \circ h_n \circ h_1 \circ \dots \circ h_{i-1})(h_i(\chi_{i+1})) = \sigma_i(h_i(\chi_{i+1})).
 \end{aligned}$$

Επομένως  $h_i(\chi_{i+1})$  είναι σταθερό σημείο της συνάρτησης  $\sigma_i / [0,1]$  και επειδή αυτό είναι μοναδικό συμπεραίνουμε ότι  $\chi_i = h_i(\chi_{i+1})$ .

iii) Για  $i=1, 2, 3, \dots, n$  έχουμε:

Αν  $h_i = f$  τότε από το (ii),  $\chi_i = f(\chi_{i+1})$ .

Επειδή  $\chi_{i+1} > \xi_1$  έχουμε  $\chi_i = f(\chi_{i+1}) < \chi_{i+1}$  (πρόταση 7.1.1 (iv)).

Αν  $h_i = g$  τότε από το (ii),  $\chi_i = g(\chi_{i+1})$ .

Επειδή  $\chi_{i+1} < \xi_2$  έχουμε  $\chi_i = g(\chi_{i+1}) > \chi_{i+1}$  (πρόταση 7.1.1 (v)). □

### **Παρατηρήσεις**

1) Η πρόταση 7.2.2 παρέχει έναν απλό τρόπο υπολογισμού των σταθερών σημείων των συναρτήσεων  $\sigma_1, \sigma_2, \sigma_3, \dots, \sigma_n / [0,1]$ , όπως αυτές ορίστηκαν στην ίδια πρόταση. Αφού υπολογίσουμε το σταθερό σημείο κάποιας από τις παραπάνω συναρτήσεις με τη διαδικασία που περιγράψαμε στην αρχή της ενότητας, για τα υπόλοιπα  $n-1$  σταθερά σημεία μπορούμε να αποφύγουμε αυτή τη διαδικασία υπολογισμού, και να εφαρμόσουμε απλές αναγωγικές σχέσεις που υπαγορεύονται από το τμήμα (ii) της πρότασης 7.2.2. Συγκεκριμένα, αν για παράδειγμα έχουμε υπολογίσει το σταθερό σημείο  $\chi_1$  της συνάρτησης  $\sigma_1$  με τη γνωστή διαδικασία, τότε τα υπόλοιπα σταθερά σημεία  $\chi_2, \chi_3, \dots, \chi_n$  των συναρτήσεων  $\sigma_2, \sigma_3, \dots, \sigma_n$  υπολογίζονται μέσω των αναγωγικών σχέσεων

$$\chi_{i+1} = h_i^{-1}(\chi_i) = \frac{-a_\theta + \gamma_\theta \cdot \chi_i}{\beta_\theta - \delta_\theta \cdot \chi_i},$$

όπου  $\theta=1$  αν  $h_i = f$  και  $\theta=2$  αν  $h_i = g$ ,  $i=1, 2, 3, \dots, n-1$ .

2) Αν η διάταξη των συναρτήσεων  $f, g$  που συμμετέχουν σε μία σύνθεση παρουσιάζει περιοδικότητα, τότε προφανώς το σταθερό σημείο αυτής της σύνθεσης ταυτίζεται με το σταθερό σημείο της σύνθεσης του περιοδικού τμήματος (δηλαδή του τμήματος της διάταξης που επαναλαμβάνεται).

Για παράδειγμα, το σταθερό σημείο της σύνθεσης

$$f \circ g \circ f \circ f \circ g \circ f \circ f \circ g \circ f \circ f \circ g \circ f,$$

ταυτίζεται με το σταθερό σημείο της σύνθεσης  $f \circ g \circ f$ .

Επίσης αν η διάταξη των  $f, g$  στη σύνθεση  $\sigma_1$  είναι περιοδική, τότε και οι διατάξεις των  $f, g$  στις συνθέσεις  $\sigma_2, \sigma_3, \dots, \sigma_n$  που προκύπτουν με κυκλική εναλλαγή-παρουσιάζουν και αυτές περιοδικότητα. Από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι το πρόβλημα σχετικά με τα σταθερά σημεία συνθέσεων των συναρτήσεων  $f, g$  απλοποιείται, αν περιοριστούμε σε συνθέσεις διατάξεων των  $f, g$  που δεν παρουσιάζουν περιοδικότητα.

**Πρόταση 7.2.3:**

Θεωρούμε  $n \geq 2$  συναρτήσεις  $h_1, h_2, \dots, h_n$  ορισμένες στο διάστημα  $[0, 1]$ , όπου  $h_i = f$  ή  $h_i = g, i=1, 2, 3, \dots, n$ , όχι όλες του ίδιου τύπου, έτσι ώστε η διάταξη να μην παρουσιάζει περιοδικότητα. Θεωρούμε τη συνάρτηση  $\sigma_1 / [0, 1]$  που ορίζεται ως η σύνθεση των  $h_1, h_2, \dots, h_n$  και τις συναρτήσεις  $\sigma_2, \sigma_3, \dots, \sigma_n / [0, 1]$  που παράγονται από τις συνθέσεις των κυκλικών εναλλαγών των  $h_1, h_2, \dots, h_n$ , (όπως στην πρόταση 7.2.2). Εστω  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$  τα σταθερά σημεία των συναρτήσεων  $\sigma_1, \sigma_2, \sigma_3, \dots, \sigma_n / [0, 1]$ . Θέτουμε  $p_0 = \max\{\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n\}$  και θεωρούμε τη control-limit πολιτική  $\delta^\infty$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$ . Τότε:

i) Για  $i = 1, 2, 3, \dots, n$  έχουμε:

Αν  $h_i = f$ , τότε το  $\chi_{i+1}$  είναι άμεσος  $f$  – απόγονος του  $\chi_i$  και  $\chi_{i+1} \succ \chi_i$ . ( $\chi_{n+1} \equiv \chi_1$ ).

Αν  $h_i = g$ , τότε το  $\chi_{i+1}$  είναι άμεσος  $g$  – απόγονος του  $\chi_i$  και  $\chi_{i+1} \prec \chi_i$ .

ii) Τα  $\chi_2, \dots, \chi_n, \chi_1$  είναι άμεσοι απόγονοι των  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$  αντίστοιχα. Θα αναφερόμαστε σε αυτά ως άμεσους περιοδικούς απογόνους των  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$ .

iii) Αν ισχύει η συνθήκη  $(\Sigma')$ , τότε η πολιτική  $\delta^\infty$  ικανοποιεί τη συνθήκη  $(A)$  της ενότητας 5.3. Η συνθήκη  $(\Sigma')$  διατυπώνεται ως εξής:

Για  $i = 1, 2, 3, \dots, n$ , σε περίπτωση που το σταθερό σημείο  $\chi_i$  έχει πέραν του άμεσου περιοδικού απογόνου  $\chi_{i+1}$  – άμεσο μη περιοδικό απόγονο, έστω  $\psi_i$ , υπάρχει  $l_i \geq 1$  έτσι ώστε:

$$D^{l_i}(\psi_i) = \emptyset. \quad (\Sigma')$$

Ειδικότερα, αν κανένα από τα  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$  δεν έχει άμεσο μη περιοδικό απόγονο, τότε η πολιτική  $\delta^\infty$  είναι περιοδική.

## Απόδειξη

i) Από την πρόταση 7.2.2 (i), (ii) και την επιλογή της κρίσιμης ποσότητας  $p_0$  ως το μέγιστο των σταθερών σημείων  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$ , έχουμε:

Για  $i=1, 2, 3, \dots, n$ ,

$$\chi_{i+1} = h_i^{-1}(\chi_i) \in (\xi_1, p_0].$$

Συμπεραίνουμε ότι αν  $h_i = f$ , τότε το  $\chi_{i+1}$  είναι άμεσος  $f$ -απόγονος του  $\chi_i$ , ενώ αν  $h_i = g$ , τότε το  $\chi_{i+1}$  είναι άμεσος  $g$ -απόγονος του  $\chi_i$ . Στην πρώτη περίπτωση έχουμε  $\chi_{i+1} \succ \chi_i$ , ενώ στην δεύτερη  $\chi_{i+1} \prec \chi_i$  (πρόταση 7.2.2)(iii)).

ii) Άμεση συνέπεια του (i).

iii) Θεωρούμε τα σύνολα

$$\bar{D}^m = \bigcup_{k=0}^m D^k, m=0,1,2,\dots$$

Για  $m \geq 1$ , το σύνολο,  $\bar{D}^m$ , δηλώνει το σύνολο των απογόνων του  $p_0$  τάξεως μικρότερης ή ίσης του  $m$ .

Αν ισχύει η συνθήκη ( $\Sigma'$ ), τότε σε συνδυασμό με το (ii) συνάγεται ότι:

$$\bar{D}^m = \bar{D}^l \quad \forall m \geq l$$

όπου

$$l := n + \max_{1 \leq i \leq n} \{l_i\}$$

(Αν το  $\chi_i$  δεν έχει άμεσο μη περιοδικό απόγονο, θέτουμε  $l_i = 0$ .)

Άρα η πολιτική  $\delta^\infty$  ικανοποιεί τη συνθήκη **(A)** της ενότητας 5.3. Σημειώνουμε ότι η  $\delta^\infty$  αποκλείεται να είναι πεπερασμένα μεταβατική επειδή το (ii) συνεπάγεται  $D^m \neq \emptyset \quad \forall m = 0, 1, 2, \dots$

Θεωρούμε τώρα την ειδική περίπτωση όπου κανένα από τα  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$  δεν έχει μη περιοδικό απόγονο. Θα δείξουμε ότι η  $\delta^\infty$  είναι περιοδική. Πράγματι, έστω

$$p_0 = \chi_j = \max\{\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n\}.$$

Τότε από το (ii) συνάγεται ότι

$$D^m = \{p_0\} = \{\chi_j\}, m \equiv 0 \pmod{n}$$

$$D^m = \{\chi_{j+1}\}, m \equiv 1 \pmod{n}$$

$$\dots$$

$$D^m = \{\chi_{j+n-1}\}, m \equiv n-1 \pmod{n},$$



όπου  $\chi_{n+k} \equiv \chi_k, 1 \leq k \leq n-1$

Άρα η  $\delta^\infty$  είναι περιοδική. □

### Παρατηρήσεις

1) Επειδή  $\xi_1 < \chi_i < \xi_2, i=1, 2, 3, \dots, n$ , (πρόταση 7.2.2 (i)) και η κρίσιμη ποσότητα της πολιτικής  $\delta^\infty$  είναι  $p_0 = \max\{\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n\}$  έχουμε  $\xi_1 < p_0 < \xi_2$ .

2) Το τμήμα (iii) της πρότασης 7.2.3 δηλώνει ότι αν οι «γενιές» των άμεσων μη περιοδικών απογόνων των σταθερών σημείων  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$  -εφόσον υπάρχουν τέτοιοι - εκλείπουν σε πεπερασμένο αριθμό χρονικών περιόδων (Συνθήκη (Σ')), τότε η πολιτική  $\delta^\infty$  υπακούει στη συνθήκη (A) της ενότητας 5.3 και επομένως επάγει Μαρκοβιανή διαμέριση στο χώρο  $\Pi$  (βλ. πρόταση 5.3.4)

3) Αν θεωρήσουμε ότι ο άμεσος περιοδικός απόγονος  $\chi_{i+1}$  του  $\chi_i$  είναι τύπου  $f$ , δηλαδή  $\chi_{i+1} = f^{-1}(\chi_i)$ .

Από την πρόταση 7.2.3 (i) έχουμε  $\chi_{i+1} > \chi_i$ . Επομένως  $\chi_i < p_0$ . Προφανώς ο δυνάμει άμεσος μη περιοδικός απόγονος του  $\chi_i$  είναι τύπου  $g$ . Επομένως για να διαπιστώσουμε αν υπάρχει άμεσος μη περιοδικός απόγονος του  $\chi_i$ , εξετάζουμε αν η λύση  $g^{-1}(\chi_i)$  της εξίσωσης  $g(\chi) = \chi_i$  ανήκει στο διάστημα  $[0, p_0]$  ή ισοδύναμα, αν το  $\chi_i \in [g(0), g(p_0)]$ .

Επειδή  $p_0 < \xi_2$ , από την πρόταση 7.1.1(v) παίρνουμε:

$$\chi_i < p_0 < g(p_0)$$

Άρα το  $\chi_i$  έχει άμεσο μη περιοδικό απόγονο  $\psi_i \equiv g^{-1}(\chi_i)$  αν  $\chi_i \geq g(0)$ .

**Αποδεικνύεται εύκολα το ακόλουθο:**

Αν  $\chi_i < g(\xi_1)$  τότε το  $\chi_i$  ικανοποιεί τη συνθήκη (Σ').

Πράγματι η σχέση  $\chi_i < g(\xi_1)$  ισοδυναμεί με τη σχέση  $g^{-1}(\chi_i) < \xi_1$ .

- Αν  $g^{-1}(\chi_i) < 0$ , τότε το  $\chi_i$  δεν έχει άμεσο μη περιοδικό απόγονο και επομένως ικανοποιεί τετριμμένα την (Σ').
- Αν  $0 < g^{-1}(\chi_i) < \xi_1 (< p_0)$ , τότε το  $\chi_i$  έχει άμεσο μη περιοδικό απόγονο  $\psi_i = g^{-1}(\chi_i)$ . Επειδή  $\psi_i \in [0, \xi_1)$ , σύμφωνα με την πρόταση 7.1.2, υπάρχει  $l_i \geq 1$  έτσι ώστε  $D^{l_i}(\psi_i) = \emptyset$ .

4) Ας θεωρήσουμε ότι ο άμεσος περιοδικός απόγονος  $\chi_{i+1}$  του  $\chi_i$  είναι τύπου  $g$ , δηλαδή  $\chi_{i+1} = g^{-1}(\chi_i)$ . Τότε προφανώς ο δυνάμει άμεσος μη περιοδικός απόγονος του  $\chi_i$  είναι τύπου  $f$ . Επομένως για να διαπιστώσουμε αν υπάρχει άμεσος μη περιοδικός απόγονος του  $\chi_i$ , εξετάζουμε αν η λύση  $f^{-1}(\chi_i)$  της εξίσωσης  $f(\chi) = \chi_i$  ανήκει στο διάστημα  $[0, p_0]$  ή ισοδύναμα αν το  $\chi_i$  ανήκει στο διάστημα  $[f(0), f(p_0)]$ .

Επειδή  $\chi_i > \xi_1 > f(0)$ , συμπεραίνουμε ότι το  $\chi_i$  έχει άμεσο μη περιοδικό απόγονο αν  $\chi_i \leq f(p_0)$ .

Αν  $\chi_i > f(p_0)$  τότε το  $\chi_i$  δεν έχει άμεσο περιοδικό απόγονο και επομένως ικανοποιεί τετριμμένα τη  $(\Sigma')$ .

5) Ας θεωρήσουμε ότι  $\chi_j$  είναι το μέγιστο από τα σταθερά σημεία  $\chi_1, \chi_2, \dots, \chi_n$ , οπότε η κρίσιμη ποσότητα της πολιτικής  $\delta^\infty$  είναι  $p_0 = \chi_j$ . Τότε

- Ο άμεσος περιοδικός απόγονος  $\chi_{j+1}$  του  $p_0$  είναι τύπου  $g$ .

Πράγματι, αν  $\chi_{j+1}$  ήταν  $f$ -απόγονος του  $p_0$ , τότε θα είχαμε  $\chi_{j+1} > \chi_j = p_0$ , πράγμα άτοπο.

- Το  $p_0$  δεν έχει άμεσο μη περιοδικό απόγονο.

Πράγματι, ο δυνάμει μη περιοδικός απόγονος του  $p_0$  είναι τύπου  $f$ .

Επειδή  $p_0 > \xi_1$ , από την πρόταση 7.1.1 (iv) παίρνουμε  $p_0 > f(p_0)$ .

Επομένως  $p_0 \notin [f(0), f(p_0)]$  και η εξίσωση  $f(\chi) = p_0$  δεν έχει λύση στο διάστημα  $[0, p_0]$ . Έτσι το  $p_0$  δεν έχει άμεσο μη περιοδικό απόγονο και συμπεραίνουμε ότι το  $p_0$  ικανοποιεί τετριμμένα τη  $(\Sigma')$ .

### Παραδείγματα

Στα παραδείγματα που ακολουθούν θεωρούμε τον πίνακα μετάβασης καταστάσεων  $P$  και τον πίνακα μηνυμάτων  $R$ , που αντιστοιχούν στην απόφαση  $a=0$  (συνέχιση της λειτουργίας / συντήρησης του συστήματος):

$$P = \begin{pmatrix} 0.8 & 0.2 \\ 0.3 & 0.7 \end{pmatrix}, R = \begin{pmatrix} 0.8 & 0.2 \\ 0.4 & 0.6 \end{pmatrix}$$

Εφαρμόζοντας τις σχέσεις (7.1.1), (7.1.3) παίρνουμε:

$f(p) = T(p,1) = \frac{2+5p}{18-5p}, 0 \leq p \leq 1$ , γνήσια αύξουσα, κυρτή με πεδίο τιμών

$[0.1111, 0.5385]$  και σταθερό σημείο  $\xi_1 = 0.16421833$ .

$g(p) = T(p,2) = \frac{6+15p}{14+10p}, 0 \leq p \leq 1$ , γνήσια αύξουσα, κοίλη με πεδίο τιμών

$[0.4286, 0.8750]$  και σταθερό σημείο  $\xi_2 = 0.826208734$ .

**Παράδειγμα 7.2.1:** Για  $h_1 = g, h_2 = f$  παίρνουμε:

$\sigma_1(p) = g(f(p)) = \frac{138+45p}{272-20p}, 0 \leq p \leq 1$ , ↑, κυρτή, με πεδίο τιμών  $[0.5074, 0.7262]$

και σταθερό σημείο  $\chi_1 = 0.64453034$ .

$\sigma_2(p) = f(g(p)) = \frac{58+95p}{222+105p}, 0 \leq p \leq 1$ , ↑, κοίλη, με πεδίο τιμών  $[0.2613, 0.4679]$

και σταθερό σημείο  $\chi_2 = 0.353422792$ .  $p_0 = \max\{\chi_1, \chi_2\} = \chi_1$ .

Επειδή  $\chi_2 = h_1^{-1}(\chi_1) = g^{-1}(p_0), p_0 = \chi_1 = h_2^{-1}(\chi_2) = f^{-1}(\chi_2)$ ,

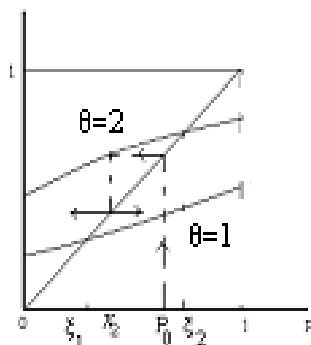
το  $\chi_2$  είναι άμεσος περιοδικός  $g$ -απόγονος του  $p_0$  και το  $p_0$  είναι άμεσος περιοδικός  $f$ -απόγονος του  $\chi_2$ .

Επειδή  $p_0 > f(p_0) = \chi_2, \chi_2 < g(0) = 0.4286$ ,

το  $p_0$  δεν έχει άμεσο (μη περιοδικό)  $f$ -απόγονο και το  $\chi_2$  δεν έχει άμεσο (μη περιοδικό)  $g$ -απόγονο.  $\square$

$$D^n = \{p_0\}, n \equiv 0 \pmod{2}$$

$$D^n = \{\chi_2\}, n \equiv 1 \pmod{2}$$



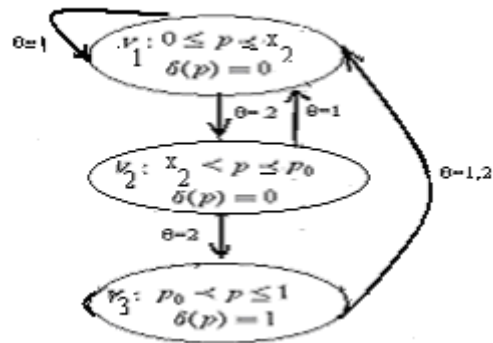
**Σχήμα 7.12: Διάγραμμα παραδείγματος 7.2.1**

Η πολιτική  $\delta^\infty$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι περιοδική.

**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος  $[0,1]$**

$$V_1 = [0, \chi_2], V_2 = (\chi_2, p_0], V_3 = (p_0, 1]$$

$j \backslash \theta$	1	2
1	1	2
2	1	3
3	1	1



**Παράδειγμα 7.2.2:** Για  $h_1 = g, h_2 = g, h_3 = f$  παίρνουμε:

$$\sigma_1(p) = g_2(f(p)) = \frac{3702 + 555 \cdot p}{5188 + 170p}, \quad 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κοίλη},$$

με πεδίο τιμών  $[0.7136, 0.7945]$  και σταθερό σημείο  $\chi_1 = 0.776903019$ .

$$\sigma_2(p) = g(f(g(p))) = \frac{2202 + 2055 \cdot p}{3688 + 2420p}, \quad 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κοίλη},$$

με πεδίο τιμών  $[0.5971, 0.6970]$  και σταθερό σημείο  $\chi_2 = 0.674410542$ .

$$\sigma_3(p) = f(g_2(p)) = \frac{1382 + 2005 \cdot p}{3738 + 3795p}, \quad 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κοίλη},$$

με πεδίο τιμών  $[0.3697, 0.4496]$  και σταθερό σημείο  $\chi_3 = 0.416883666$ .

$$p_0 = \max\{\chi_1, \chi_2, \chi_3\} = \chi_1.$$

Επειδή

$\chi_2 = h_1^{-1}(\chi_1) = g^{-1}(p_0), \chi_3 = h_2^{-1}(\chi_2) = g^{-1}(\chi_2), p_0 = \chi_1 = h_3^{-1}(\chi_3) = f^{-1}(\chi_3)$ , τα  $\chi_2, \chi_3$  είναι άμεσοι περιοδικόι  $g$ -απόγονοι των  $p_0, \chi_2$  αντίστοιχα, και το  $p_0$  είναι άμεσος περιοδικός  $f$ -απόγονος του  $\chi_3$ .

Επειδή

$$p_0 > f(p_0) = \chi_3, \chi_2 > f(p_0) = \chi_3, \chi_3 < g(0) = 0.4286,$$

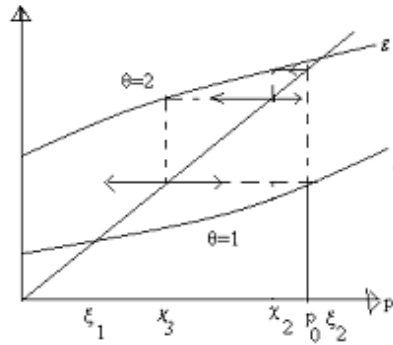
τα  $p_0, \chi_2$  δεν έχουν άμεσο (μη περιοδικό)  $f$ -απόγονο, και το  $\chi_3$  δεν έχει άμεσο (μη περιοδικό)  $g$ -απόγονο.

$$D^n = \{p_0\}, n \equiv 0(\text{mod } 3)$$

$$D^n = \{\chi_2\}, n \equiv 1(\text{mod } 3)$$

$$D^n = \{\chi_3\}, n \equiv 2(\text{mod } 3)$$

Η πολιτική  $\delta^{\infty}$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι περιοδική.



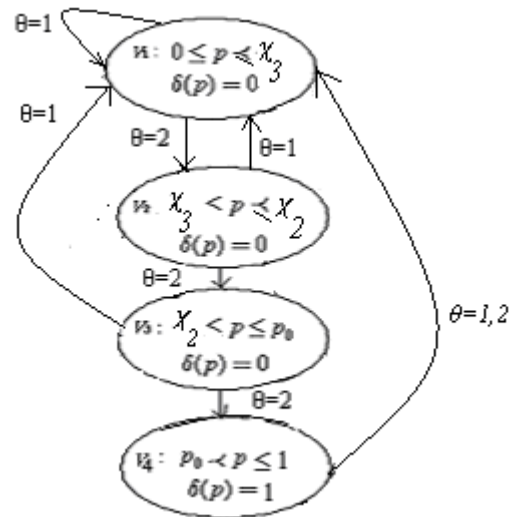
**Σχήμα 7.13: διάγραμμα παραδείγματος 7.2.2**

**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος [0,1]**

$$V_1=[0, \chi_3], V_2=(\chi_3, \chi_2], V_3=(\chi_2, p_0], V_4=(p_0, 1]$$

**Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j, \theta)$  Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^x$**

$j \backslash \theta$	1	2
1	1	2
2	1	3
3	1	4
4	1	1



**Παράδειγμα 7.2.3:** Για  $h_1 = g, h_2 = f, h_3 = f$  παίρνουμε:

$$\sigma_1(p) = g(f_2(p)) = \frac{2574 - 465 \cdot p}{4856 - 1460 \cdot p}, 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κυρτή},$$

με πεδίο τιμών [0.5301, 0.6210] και σταθερό σημείο  $\chi_1 = 0.574214278$ .

$$\sigma_2(p) = f_2(g(p)) = \frac{734 + 685 \cdot p}{3706 + 1415 \cdot p}, 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κοίλη},$$

με πεδίο τιμών [0.1981, 0.2771] και σταθερό σημείο  $\chi_2 = 0.220245338$ .

$$\sigma_3(p) = f(g(f(p))) = \frac{1234 + 185 \cdot p}{4206 - 585 \cdot p}, 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κυρτή},$$

με πεδίο τιμών [0.2934, 0.3919] και σταθερό σημείο  $\chi_3 = 0.321970677$ .

$$p_0 = \max\{\chi_1, \chi_2, \chi_3\} = \chi_1.$$

Επειδή

$$\chi_2 = h_1^{-1}(\chi_1) = g^{-1}(p_0), \chi_3 = h_2^{-1}(\chi_2) = f^{-1}(\chi_2), p_0 = \chi_1 = h_3^{-1}(\chi_3) = f^{-1}(\chi_3),$$

το  $\chi_2$  είναι άμεσος περιοδικός  $g$ -απόγονος του  $p_0$ , ενώ τα  $\chi_3, p_0$  είναι άμεσοι περιοδικοί  $f$ -απόγονοι των  $\chi_2, \chi_3$  αντίστοιχα.

Επειδή

$$p_0 > f(p_0) = \chi_3, \chi_2 < g(0), \chi_3 < g(0) \quad (g(0) = 0.4286),$$

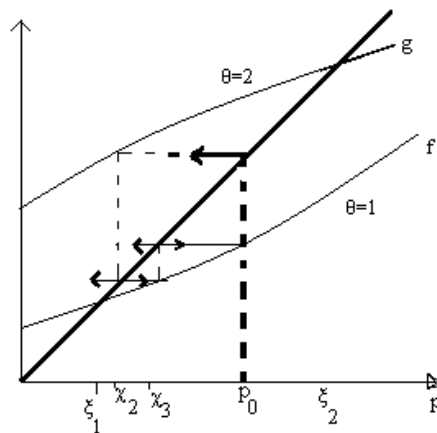
συμπεραίνουμε ότι το  $p_0$  δεν έχει άμεσο (μη περιοδικό)  $f$ -απόγονο, και τα  $\chi_2, \chi_3$  δεν έχουν άμεσο (μη περιοδικό)  $g$ -απόγονο.

$$D^n = \{p_0\}, n \equiv 0 \pmod{3}$$

$$D^n = \{\chi_2\}, n \equiv 1 \pmod{3}$$

$$D^n = \{\chi_3\}, n \equiv 2 \pmod{3}$$

Η πολιτική  $\delta^\infty$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι περιοδική.



**Σχήμα 7.14 : Διάγραμμα παραδείγματος 7.2.3**

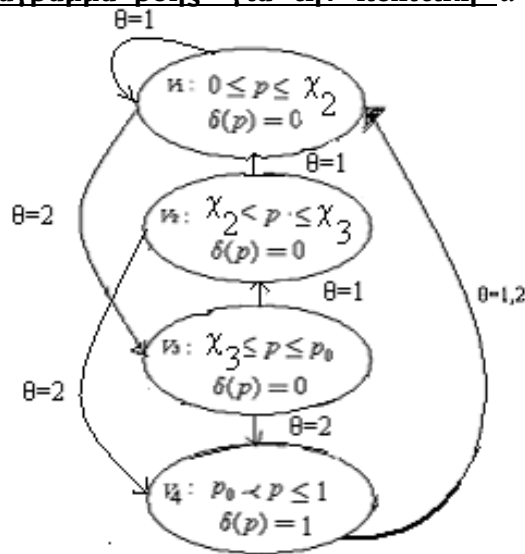
**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος  $[0,1]$ :**

$$V_1=[0, \chi_2], V_2=(\chi_2, \chi_3], V_3=(\chi_3, p_0], V_4=(p_0,1]$$

**Μαρκοβιανή απεικόνιση  $v(j,\theta)$**

$j \backslash \theta$	1	2
1	1	3
2	1	4
3	2	4
4	1	1

**Διάγραμμα ροής για την πολιτική  $d^*$**



**Παράδειγμα 7.2.4:**

Για  $h_1 = g, h_2 = g, h_3 = f, h_4 = f$ , παίρνουμε:

$$\sigma_1(p) = g_2(f_2(p)) = \frac{67746 - 15735 \cdot p}{93724 - 25090 \cdot p}, 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κυρτή},$$

με πεδίο τιμών  $[0.7228, 0.7578]$

και σταθερό σημείο  $\chi_1 = 0.746730107$ .

$$\sigma_2(p) = g(f_2(g(p))) = \frac{33246 + 18765 \cdot p}{59224 + 26660 \cdot p}, 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κοίλη},$$

με πεδίο τιμών  $[0.5614, 0.6056]$

και σταθερό σημείο  $\chi_2 = 0.591318139$ .

$$\sigma_3(p) = f_2(g_2(p)) = \frac{14386 + 17615 \cdot p}{60374 + 58285 \cdot p}, 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κοίλη},$$

με πεδίο τιμών  $[0.2383, 0.2697]$  και σταθερό σημείο  $\chi_3 = 0.250742757$ .

$$\sigma_4(p) = f(g_2(f(p))) = \frac{28886 + 3115 \cdot p}{74874 + 285 \cdot p}, 0 \leq p \leq 1, \uparrow, \text{κοίλη},$$

με πεδίο τιμών  $[0.3858, 0.4258]$  και σταθερό σημείο  $\chi_4 = 0.401900328$

$$p_0 = \max\{\chi_1, \chi_2, \chi_3, \chi_4\} = \chi_1.$$

Επειδή

$$\chi_2 = h_1^{-1}(\chi_1) = g^{-1}(p_0), \chi_3 = h_2^{-1}(\chi_2) = g^{-1}(\chi_2), \chi_4 = h_3^{-1}(\chi_3) = f^{-1}(\chi_3),$$

$$p_0 = \chi_1 = h_4^{-1}(\chi_4) = f^{-1}(\chi_4),$$

τα  $\chi_2, \chi_3$  είναι άμεσοι περιοδικόι  $g$ -απόγονοι των  $p_0, \chi_2$  αντίστοιχα ενώ τα  $\chi_4, p_0$  είναι άμεσοι περιοδικόι  $f$ -απόγονοι των  $\chi_3, \chi_4$  αντίστοιχα.

Επειδή

$$p_0 \succ f(p_0) = \chi_4, \chi_2 \succ f(p_0) = \chi_4, \chi_3 \prec g(0), \chi_4 \prec g(0)$$

( $g(0)=0.4286$ ), συμπεραίνουμε ότι τα  $p_0, \chi_2$  δεν έχουν άμεσο (μη περιοδικό)  $f$ -απόγονο καθώς επίσης τα  $\chi_3, \chi_4$  δεν έχουν άμεσο (μη περιοδικό)  $g$ -απόγονο.

$$D^n = \{p_0\}, n \equiv 0 \pmod{4}$$

$$D^n = \{\chi_2\}, n \equiv 1 \pmod{4}$$

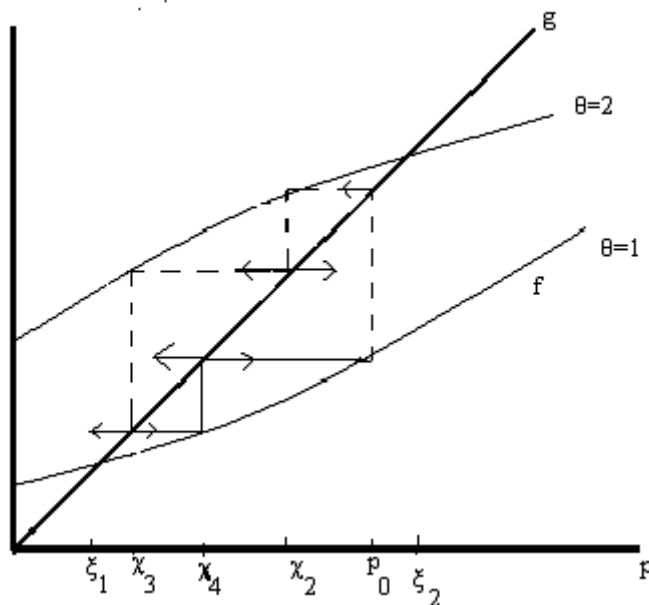
$$D^n = \{\chi_3\}, n \equiv 2 \pmod{4}$$

$$D^n = \{\chi_4\}, n \equiv 3 \pmod{4}$$

Η πολιτική  $\delta^\infty$  με κρίσιμη ποσότητα  $p_0$  είναι περιοδική.

**Μαρκοβιανή διαμέριση του διαστήματος  $[0,1]$ :**

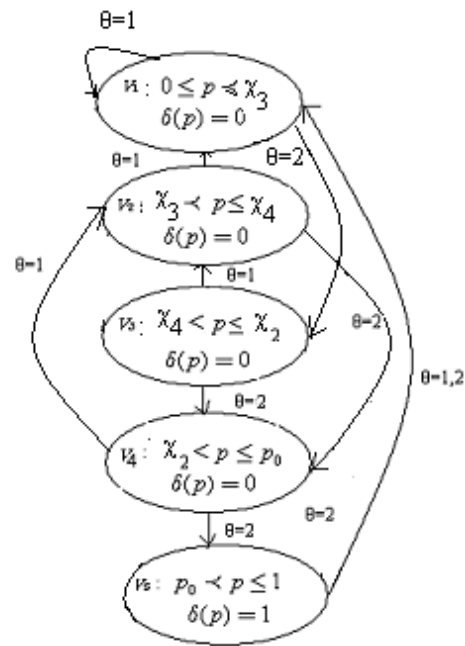
$$V_1=[0, \chi_3], V_2=(\chi_3, \chi_4], V_3=(\chi_4, \chi_2], V_4=(\chi_2, p_0], V_5=(p_0, 1]$$



**Σχήμα 7.15 : Διάγραμμα παραδείγματος 7.2.3**



j \ θ	1	2
1	1	3
2	1	4
3	2	4
4	2	5
5	1	1



### ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στο κεφάλαιο αυτό μελετήσαμε την κλάση των control limit (λογικών) πολιτικών (στην οποία ανήκει και η άριστη πολιτική με το κριτήριο βελτιστοποίησης για άπειρο χρονικό ορίζοντα) σε ένα πρόβλημα αντικατάστασης συστήματος με δύο καταστάσεις, δύο μηνύματα και δύο αποφάσεις. Ειδικότερα

- Διαπιστώσαμε ότι οι συναρτήσεις μεταφοράς που αντιστοιχούν στα δύο μηνύματα είναι ομογραφικές, δώσαμε τις ιδιότητές τους και δείξαμε ότι έχουν μοναδικά σταθερά σημεία.
- Εξετάσαμε τους “απογόνους” της κρίσιμης ποσότητας μιας control-limit πολιτικής.
- Παρουσιάσαμε συνθήκες κάτω από τις οποίες μια control limit πολιτική είναι πεπερασμένα μεταβατική καθώς επίσης και διαγράμματα για κάθε περίπτωση.
- Διαπιστώσαμε ότι πεπερασμένες συνθέσεις των συναρτήσεων μεταφοράς είναι επίσης ομογραφικές συναρτήσεις και έχουν μοναδικά σταθερά σημεία.
- Μελετήσαμε κάτω από ποιες συνθήκες το μέγιστο των σταθερών σημείων, που αντιστοιχούν σε κυκλικές εναλλαγές μιας πεπερασμένης σύνθεσης συναρτήσεων μεταφοράς αποτελεί κρίσιμη ποσότητα μιας control-limit πολιτικής που ικανοποιεί τη συνθήκη (A) της ενότητας 5.3 καθώς και τις ειδικές συνθήκες κάτω από τις οποίες η πολιτική αυτή είναι περιοδική.
- Παρουσιάσαμε αριθμητικά παραδείγματα περιοδικών control-limit πολιτικών.

